

eHealth-monitor

Tabellenbijlage Samen aan zet!

eHealth-monitor 2019

Tabellenbijlage Samen aan zet!

eHealth-monitor 2019

Myrah Wouters, Martine Huygens, Helene Voogdt, Maaïke Meurs, Janke de Groot, Annemarie Lamain,
Karlijn de Bruin, Anne Brabers, Conchita Hofstede, Roland Friele, Lies van Gennip

Dit is een uitgave van Nictiz en het Nivel
Den Haag en Utrecht, november 2019
©Nictiz en het Nivel

Inhoud

Inleiding	7
Tabellen T1 Noodzaak en meerwaarde	9
Tabellen T2 Online inzage en contact	15
Tabellen T3 Zelfmanagement en telemonitoring	35
Tabellen T4 Begeleiding en ondersteuning op afstand	51
Tabellen T5 Elektronische gegevensuitwisseling en communicatie tussen zorgverleners	67
Colofon	78

Tabellenbijlage

Voor u ligt de tabellenbijlage bij het onderzoeksrapport 'Samen aan zet! – eHealth-monitor 2019'. In deze tabellenbijlage worden de resultaten per themaverdieping in tabellen weergegeven. Wij raden u aan om deze tabellenbijlage alleen te gebruiken in combinatie met het volledige onderzoeksrapport voor een juist begrip van de tabellen in dit document. Het rapport is te downloaden vanaf www.nictiz.nl en www.nivel.nl. Voor deze eHealth-monitor is gebruik gemaakt van een vragenlijstonderzoek. Het onderzoek is uitgevoerd onder:

- zorggebruikers
- mensen met een chronische aandoening
- verpleegkundigen en verzorgenden (in de ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg)
- huisartsen
- medisch specialisten

Bijlage A in het onderzoeksrapport geeft een uitgebreide beschrijving van de onderzoeksmethode. De onderzoeksvragen die ten grondslag liggen aan dit onderzoek, zijn terug te vinden in de inleiding van het onderzoeksrapport.

Leeswijzer

In de eHealth-monitor spreken we over *zorggebruikers*. Wij bedoelen hiermee elke in Nederland wonende burger die toegang heeft tot de gezondheidszorg. Niet alle *zorggebruikers* zijn altijd *patiënt*. Als we de term *patiënt* gebruiken, bedoelen we mensen die onder behandeling zijn bij een zorgverlener. In sommige sectoren van de zorg spreekt men niet van patiënten, maar van cliënten. In het algemeen kan in dit rapport en de tabellenbijlage in plaats van patiënt ook cliënt worden gelezen. In vragenlijsten voor zorgverleners is, als dit voor de duidelijkheid noodzakelijk was, gesproken van 'patiënt/cliënt'. Als we spreken over mensen met een chronische aandoening, dan hebben we het over mensen met een medisch gediagnosticeerde somatische ziekte en/of met langdurige matige tot ernstige lichamelijke beperkingen. Bij de presentatie van de resultaten voor de verpleegkundigen maken we onderscheid tussen verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg, huisartsenzorg en in de ziekenhuiszorg. We hebben onderzoek gedaan onder verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners van de huisarts, maar noemen deze groepen in verband met de leesbaarheid van het rapport allemaal 'verpleegkundigen'.

Noodzaak en meerwaarde

Tabel 1.1
Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening
 Percentage dat aangeeft knelpunten in de zorg te ervaren¹; in 2019

	Zorggebruikers (n=625)	Mensen met een chronische aandoening (n=1112)
Bij een verwijzing kon ik niet snel bij een andere zorgverlener terecht	10	9
Ik had te weinig tijd in een consult om mijn verhaal te vertellen	7	4
Ik kon mijn zorgverlener niet de vragen stellen die ik wilde	5	2
Als ik bij een andere zorgverlener kwam, moest ik mijn verhaal opnieuw vertellen	13	12
Zorgverleners waren niet goed op de hoogte van afspraken met andere zorgverleners	10	5
De adviezen van verschillende zorgverleners waren verschillend	9	4
Een ander knelpunt	9	3
Geen van deze knelpunten	68	75

¹ in de afgelopen 12 maanden

Tabellen T1 → Noodzaak en meerwaarde

Tabel 1.2
Verpleegkundigen
Ouderenzorg
 Percentage dat aangeeft hoe vaak een bepaalde situatie in de zorg voorkomt en of ze dit als een urgente situatie ervaren¹; in 2019

	Mate van voorkomen (n=309-312)					Urgente situatie (n=278-283)		
	Nooit (%)	Soms (%)	Vaak (%)	Altijd (%)	Weet ik niet (%)	Nee (%)	Ja (%)	Weet ik niet (%)
Cliënten hebben te maken met lange wachttijden in mijn organisatie/op mijn afdeling	24	52	15	2	6	59	26	16
Ik heb weinig tijd om kwalitatief goede zorg te kunnen leveren aan cliënten	17	58	20	5	0	60	34	6
Cliënten worden in mijn organisatie/op mijn afdeling geweigerd omdat er onvoldoende personeel is	46	38	9	1	5	52	32	16
Cliënten ontvangen langer zorg binnen onze organisatie dan wenselijk is omdat elders geen plaats is	35	41	13	1	10	49	35	16
Ik ervaar een hoge administratielast	6	48	34	12	0	43	49	8
Ik krijg noodzakelijke werkzaamheden niet af in de reguliere werktijd	9	58	28	5	0	50	42	8
Bij ziekte van een collega is er meteen een groot probleem	3	47	31	20	1	30	65	6

¹ in de afgelopen 12 maanden

Tabel 1.3
Verpleegkundigen
Ziekenhuiszorg
 Percentage dat aangeeft hoe vaak een bepaalde situatie in de zorg voorkomt en of ze dit als een urgente situatie ervaren¹; in 2019

	Mate van voorkomen (n=188-189)					Urgente situatie (n=171-173)		
	Nooit (%)	Soms (%)	Vaak (%)	Altijd (%)	Weet ik niet (%)	Nee (%)	Ja (%)	Weet ik niet (%)
Cliënten hebben te maken met lange wachttijden in mijn organisatie/op mijn afdeling	18	44	21	4	14	47	30	22
Ik heb weinig tijd om kwalitatief goede zorg te kunnen leveren aan cliënten	5	74	19	1	1	47	46	7
Cliënten worden in mijn organisatie/op mijn afdeling geweigerd omdat er onvoldoende personeel is	30	54	13	1	3	41	44	15
Cliënten ontvangen langer zorg binnen onze organisatie dan wenselijk is omdat elders geen plaats is	13	46	26	2	13	28	50	22
Ik ervaar een hoge administratielast	4	38	37	20	1	33	59	8
Ik krijg noodzakelijke werkzaamheden niet af in de reguliere werktijd	16	70	12	2	0	60	35	6
Bij ziekte van een collega is er meteen een groot probleem	3	49	38	10	0	22	71	8

¹ in de afgelopen 12 maanden

Tabel 1.4
Verpleegkundigen
Huisartsenzorg
 Percentage dat aangeeft hoe vaak een bepaalde situatie in de zorg voorkomt en of ze dit als een urgente situatie ervaren¹; in 2019

	Mate van voorkomen (n=102-103)					Urgente situatie (n=95-101)		
	Nooit (%)	Soms (%)	Vaak (%)	Altijd (%)	Weet ik niet (%)	Nee (%)	Ja (%)	Weet ik niet (%)
Cliënten hebben te maken met lange wachttijden in mijn organisatie/op mijn afdeling	33	55	9	3	0	82	14	4
Ik heb weinig tijd om kwalitatief goede zorg te kunnen leveren aan cliënten	23	62	11	3	1	82	14	4
Cliënten worden in mijn organisatie/op mijn afdeling geweigerd omdat er onvoldoende personeel is	84	9	0	0	7	81	5	13
Cliënten ontvangen langer zorg binnen onze organisatie dan wenselijk is omdat elders geen plaats is	44	24	21	1	11	59	28	13
Ik ervaar een hoge administratielast	9	40	34	17	0	51	43	6
Ik krijg noodzakelijke werkzaamheden niet af in de reguliere werktijd	15	54	24	6	1	60	32	8
Bij ziekte van een collega is er meteen een groot probleem	16	47	20	17	1	51	39	10

¹ in de afgelopen 12 maanden

Tabel 1.5
Huisartsen
 Percentage dat aangeeft hoe vaak een bepaalde situatie voorkomt en of ze dit als een urgente situatie ervaren¹; in 2019

	Mate van voorkomen (n=215)					Urgente situatie (n=143-211)		
	Nooit (%)	Soms (%)	Vaak (%)	Altijd (%)	Weet ik niet (%)	Ja (%)	Nee (%)	Weet ik niet (%)
Patiënten van mijn praktijk moeten bovengemiddeld lang wachten op een afspraak (t.o.v. de Treeknorm)	29	49	17	0	5	49	43	8
Ik heb weinig tijd om kwalitatief goede zorg te leveren aan patiënten	8	66	23	2	1	67	28	5
Ik ervaar een hoge administratielast	2	24	50	24	0	77	21	1
Ik krijg noodzakelijke werkzaamheden niet af in de reguliere werktijd	4	22	36	37	0	72	26	2
Mijn praktijk ervaart problemen met het invullen van vacatures	14	48	23	12	3	68	26	6

¹ in de afgelopen 12 maanden

Tabellen T1 → Noodzaak en meerwaarde

Tabel 1.6
Medisch specialisten
 Percentage dat aangeeft hoe vaak een bepaalde situatie voorkomt en of ze dit als een urgente situatie ervaren¹; in 2019

	Mate van voorkomen (n=170)					Urgente situatie (n=94-158)		
	Nooit (%)	Soms (%)	Vaak (%)	Altijd (%)	Weet ik niet (%)	Ja (%)	Nee (%)	Weet ik niet (%)
Patiënten van mijn afdeling moeten bovengemiddeld lang wachten op een afspraak (t.o.v. de Treeknorm)	25	43	21	4	7	41	53	6
Ik heb weinig tijd om kwalitatief goede zorg te leveren aan patiënten	20	57	18	5	0	61	36	3
Patiënten worden geweigerd omdat er op mijn afdeling onvoldoende personeel is	44	35	18	2	1	76	23	1
Ik ervaar een hoge administratielast	3	23	39	35	0	77	22	1
Ik krijg noodzakelijke werkzaamheden niet af in de reguliere werktijd	7	31	29	33	0	65	33	3
Mijn afdeling ervaart problemen met het invullen van vacatures	13	38	29	18	1	69	24	7

¹ in de afgelopen 12 maanden

Tabel 1.7
Zorggebruikers
 Percentage dat aangeeft in welke mate digitale toepassingen een bijdrage kunnen leveren aan de zorg; in 2019 (n=613-616)

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)
<i>Digitale toepassingen in de zorg kunnen er voor zorgen dat...</i>					
... mensen makkelijker contact kunnen leggen met hun zorgverlener	5	9	26	49	12
... de kwaliteit van de zorg verbetert	6	15	42	31	7
... de kosten van de gezondheidszorg lager worden	7	11	34	38	11
... mensen dichterbij huis zorg kunnen krijgen	5	9	39	38	10
... mensen hun gezondheid beter onder controle kunnen houden	4	8	36	42	10

Tabel 1.8
Verpleegkundigen en artsen
 Percentage dat aangeeft in hoeverre ICT in de zorg invloed kan hebben op de werkdruk in de zorg; in 2019

	Verpleegkundigen Ouderenzorg (n=288) (%)	Verpleegkundigen Ziekenhuiszorg (n=185) (%)	Verpleegkundigen Huisartsenzorg (n=99) (%)	Huisartsen (n=213) (%)	Medisch specialisten (n=164) (%)
<i>ICT-toepassingen in de zorg...</i>					
... kunnen de werkdruk verminderen	28	21	23	10	15
... kunnen de werkdruk verergeren	17	23	15	22	30
... kunnen de werkdruk zowel verminderen als verergeren	44	46	47	58	48
... hebben geen invloed op werkdruk in de zorg	11	10	14	10	7

Tabel 1.9
Zorggebruikers, mensen met een chronische aandoening, verpleegkundigen en artsen
 Percentage met een bepaalde mening over digitale toepassingen in de zorg; in 2019

	Zorggebruikers (n=596) (%)	Mensen met een chronische aandoening (n=1137) (%)	Verpleegkundigen Ouderenzorg (n=305) (%)	Verpleegkundigen Ziekenhuiszorg (n=190) (%)	Verpleegkundigen Huisartsenzorg (n=101) (%)	Huisartsen (n=213) (%)	Medisch specialisten (n=168) (%)
Ik ben erg enthousiast	14	19	19	22	13	10	9
Ik ben er al mee bekend en wil nog wel meer proberen	-	-	44	48	50	38	41
Ik wil het wel gaan proberen	25	15	10	11	10	11	11
Ik moet er wel mee aan de slag, anders word je door cliënten/patiënten ingehaald	-	-	3	4	3	6	1
Ik moet er wel mee aan de slag, want dit is het beste voor mijn gezondheid	1	2	-	-	-	-	-
Ik moet er wel mee aan de slag, want dit het is het beste voor de gezondheid of zorg van mijn cliënten/patiënten	-	-	6	2	3	6	8
Ik moet er wel mee aan de slag, want dat hoort in deze tijd	10	10	-	-	-	-	-
Ik ben nog zoekende wat handig is voor mij	11	10	9	6	13	11	15
Ik ben wat terughoudend	25	30	9	7	8	15	12
Ik zie het nut er niet van in	8	12	0	2	0	1	0
Ik ben erg negatief	5	2	1	0	1	2	3

Tabel 1.10
Zorggebruikers, mensen met een chronische aandoening, verpleegkundigen en artsen
 Percentage met een bepaalde mening over digitale toepassingen in de zorg heeft (samenvoeging van antwoordcategorieën); in 2019

	Zorggebruikers (n=596) (%)	Mensen met een chronische aandoening (n=1137) (%)	Verpleegkundigen Ouderenzorg (n=305) (%)	Verpleegkundigen Ziekenhuiszorg (n=190) (%)	Verpleegkundigen Huisartsenzorg (n=101) (%)	Huisartsen (n=213) (%)	Medisch specialisten (n=168) (%)
Wil zeker (ben enthousiast, wil nog meer proberen, wil gaan proberen)	40	33	73	81	72	59	61
Moet wel (ik moet ...)	12	12	9	5	6	12	9
Weet niet (ben zoekende, terughoudend)	35	40	18	13	21	26	27
Wil niet (heeft geen nut, negatief)	13	14	1	2	1	4	3

Online inzage en contact

Tabel 2.1

Huisartsen

Online inzage in onderdelen van het medisch dossier; in 2019 (n=229)

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet inzage krijgen in de voor de patiënt gestelde diagnoses	22	19	16	31	13
Via internet inzage krijgen in notities (decursus) in het dossier	5	14	6	35	39
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen voordat het gesprek met mij heeft plaatsgevonden	15	7	6	36	36
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen nadat het gesprek met mij heeft plaatsgevonden	20	14	38	20	8
Via internet inzage krijgen in de voorgeschreven medicatie ¹	39	24	25	8	4
Via internet zelf opmerkingen of gemeten gezondheidswaarden toevoegen aan hun eigen elektronische patiëntendossier (bijvoorbeeld via een portaal)	12	9	38	26	15

¹ latere navraag (n=117)

Tabellen T2 → Online inzage en contact

Tabel 2.2

Huisartsen
Percentage dat online inzage biedt in onderdelen van het medisch dossier; in 2013-2019

	2014 (n=171) (%)	2015 (n=396) (%)	2016 (n=316) (%)	2017 (n=290) (%)	2018 (n=291) (%)	2019 (n=229) (%)
Via internet inzage krijgen in de voor de patiënt gestelde diagnoses***	8	10	15	12	13	22
Via internet inzage krijgen in notities (decursus) in het dossier	1	2	2	3	2	5
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen	8	10	10	11	14	-
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen voordat gesprek heeft plaatsgevonden	-	-	-	-	-	15
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen nadat gesprek heeft plaatsgevonden	-	-	-	-	-	20
Via internet inzage krijgen in de voorgeschreven medicatie***	12	17	22	24	24	39 ¹
Via internet zelf opmerkingen of gemeten gezondheidswaarden toevoegen aan hun eigen medische gegevens/elektronische patiëntendossier*	6	7	8	6	7	12

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001
¹ Deze vraag is dit jaar niet op dezelfde manier gesteld

Tabel 2.3

Medisch specialisten
Online inzage in onderdelen van het medisch dossier; in 2019 (n=187)

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet inzage krijgen in de voor de patiënt gestelde diagnoses	56	19	11	10	4
Via internet inzage krijgen in notities (decursus) in het dossier	29	18	8	21	25
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen, voordat het gesprek met mij heeft plaatsgevonden	37	13	8	21	22
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen, nadat het gesprek met mij heeft plaatsgevonden	50	14	23	10	3
Via internet inzage krijgen in de voorgeschreven medicatie ¹	56	11	22	6	4
Via internet zelf opmerkingen of gemeten gezondheidswaarden toevoegen aan hun eigen elektronische patiëntendossier (bijvoorbeeld via een portaal)	7	21	32	23	17

¹ latere navraag (n=82)

Tabellen T2 → Online inzage en contact

Tabel 2.4
Medisch specialisten
Percentage dat online inzage biedt in onderdelen van het medisch dossier; 2013-2019

	2014 (n=161) (%)	2015 (n=385) (%)	2016 (n=274) (%)	2017 (n=253) (%)	2018 (n=287) (%)	2019 (n=196) (%)
Via internet inzage krijgen in de voor de patiënt gestelde diagnoses***	7	15	20	30	38	56
Via internet inzage krijgen in notities (decursus) in het dossier***	4	7	11	18	20	29
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen***	6	12	17	27	36	-
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen VOORDAT gesprek heeft plaatsgevonden	-	-	-	-	-	31
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen NADAT gesprek heeft plaatsgevonden	-	-	-	-	-	42
Via internet inzage krijgen in de voorgeschreven medicatie***	6	10	16	24	34	56 ¹
Via internet zelf opmerkingen of gemeten gezondheidswaarden toevoegen aan hun eigen elektronische patiëntendossier (bijvoorbeeld via een portaal)	1	4	4	6	7	7

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001
¹ Deze vraag is dit jaar niet op dezelfde manier gesteld

Tabel 2.5
Verpleegkundigen
Percentage organisaties dat werkt met een cliëntenportaal; in 2019

	Ouderenzorg (n=320) (%)	Ziekenhuiszorg (n=197) (%)	Huisartsenzorg (n=107) (%)
Ja, dit wordt gebruikt door cliënten binnen mijn organisatie	69	67	42
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	14	6	19
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	3	6	11
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	10	1	23
Weet ik niet	4	11	5

Tabel 2.6
Verpleegkundigen
Percentage organisaties dat werkt met een cliëntenportaal; in 2016-2019

	2016 (n=445) (%)	2017 (n=152-338) (%)	2018 (n=120-317) (%)	2019 (n=107-320) (%)
Ouderenzorg***	17	42	55	69
Ziekenhuiszorg***	-	38	42	67
Huisartsenzorg *	-	31	32	42

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 2.7
Verpleegkundigen
Ouderenzorg
Wijze waarop het patiëntendossier bijgehouden wordt; in 2014 en 2016-2019

	2014 (n=400) (%)	2016 (n=446) (%)	2017 (n=338) (%)	2018 (n=308) (%)	2019 (n=319) (%)
Uitsluitend of voornamelijk elektronisch***	31	40	62	76	83
Zowel elektronisch als op papier	34	35	27	16	13
Uitsluitend of voornamelijk op papier	35	26	12	8	4

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 2.8
Verpleegkundigen
Huisartsenzorg en
Ziekenhuiszorg
Wijze waarop het patiëntendossier bijgehouden wordt; in 2014 en 2016-2019

	2014 (n=253) (%)	2016 (n=219) (%)	2017 (n=152) (%)	2018 (n=191) (%)	2019 (n=195) (%)
	Cure		Ziekenhuiszorg		
Uitsluitend of voornamelijk elektronisch	78	84	90	94	96
Zowel elektronisch als op papier	15	11	7	5	4
Uitsluitend of voornamelijk op papier	6	5	3	1	0
			Huisartsenzorg		
			(n=211) (%)	(n=111) (%)	(n=105) (%)
Uitsluitend of voornamelijk elektronisch			93	96	94
Zowel elektronisch als op papier			6	5	6
Uitsluitend of voornamelijk op papier			1	0	0

Tabellen T2 → Online inzage en contact

Tabel 2.9
Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening
Percentage dat contact heeft met zorgverleners¹; in 2019

	Zorggebruikers (n=635-643) (%)	Mensen met een chronische aandoening (n=1196-1250) (%)
Contact met een huisarts	81	89
Contact met een ziekenhuis	56	-
Contact met een medisch specialist	53	74
Contact met een andere zorgverlener in het ziekenhuis	17	-

¹ in het afgelopen jaar

Tabel 2.10
Zorggebruikers
Percentage dat de mogelijkheid heeft medische gegevens die de zorgverlener bijhoudt online in te zien; in 2019

	Medische gegevens inzien bij huisarts (n=507) (%)	Medische gegevens inzien bij ziekenhuis (n=359) (%)
Dit is mogelijk bij deze zorgverlener	10	23
Weet niet of dit mogelijk is bij deze zorgverlener	67	68
Dit is niet mogelijk bij deze zorgverlener	22	9

Tabel 2.11
Zorggebruikers
Percentage dat de mogelijkheid heeft medische gegevens die de zorgverlener bijhoudt online in te zien; in 2013-2019

	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	2018 (%)	2019 (%)
Huisartsen (n=314-581)***	3	3	3	5	4	5	10
Medisch specialisten (n=200-340)***	3	3	4	6	13	16	23 ¹

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001
¹ Gewijzigde vraagstelling; niet opgenomen in trend analyse

Tabel 2.12
Zorggebruikers
Percentage dat gebruik maakt van online inzage in medische gegevens die de arts bijhoudt¹; in 2019

	Tenminste één keer gebruikt (%)	Niet gebruikt, maar wil wel (%)	Niet gebruikt en weet niet of hij wil (%)	Niet gebruikt en wil niet (%)
Online inzage bij de huisarts (n=505)	5	49	21	25
Online inzage bij zorgverlener in het ziekenhuis (n=354)	14	41	21	24

¹ in het afgelopen jaar

Tabel 2.13
Mensen met een chronische aandoening
Percentage dat online inzage kan hebben in bepaalde medische gegevens die de zorgverlener bijhoudt; in 2019

		Dit is mogelijk (%)	Weet niet of dit mogelijk is (%)	Dit is niet mogelijk (%)
Uw eigen medische gegevens	Huisartsenpraktijk (n=1102)	23	46	31
	Ziekenhuis (n=1076)	21	52	27
Een overzicht van medicijnen die aan u zijn voorgeschreven	Huisartsenpraktijk (n=1069)	26	45	29
	Apotheek (n=1070)	14	55	31
	Ziekenhuis (n=1037)	18	54	28
Uitslagen van onderzoek, zoals laboratoriumuitslagen, testuitslagen of brieven van artsen	Huisartsenpraktijk (n=1067)	19	49	32
	Ziekenhuis (n=1045)	19	55	26
Uitslagen van metingen aan uw lichaam (anders dan laboratoriumuitslagen), zoals uw bloeddruk of hartslag	Huisartsenpraktijk (n=1058)	13	52	35
	Ziekenhuis (n=1038)	15	57	28
Uitslagen van beeldvormend onderzoek, bijv. röntgenfoto's en echo's	Ziekenhuis (n=1040)	13	57	30
Een overzicht van de (behandel)doelen en –afspraken over uw zorg	Huisartsenpraktijk (n=1063)	14	53	33
	Ziekenhuis (n=1040)	13	57	30

Tabellen T2 → Online inzage en contact

Tabel 2.14

Mensen met een chronische aandoening

Gebruik van online inzage in medische gegevens die de zorgverlener bijhoudt; in 2019

		Tenminste één keer gebruikt (%)	Niet gebruikt, maar wil wel (%)	Niet gebruikt en weet niet of hij wil (%)	Niet gebruikt en wil niet (%)
Uw eigen medische gegevens	Huisartsenpraktijk (n=997)	13	36	35	17
	Ziekenhuis (n=748)	17	36	31	16
Een overzicht van medicijnen die aan u zijn voorgeschreven	Huisartsenpraktijk (n=957)	16	37	33	14
	Apotheek (n=937)	7	40	36	18
	Ziekenhuis (n=721)	14	38	32	17
Uitslagen van onderzoek, zoals laboratoriumuitslagen, testuitslagen of brieven van artsen	Huisartsenpraktijk (n=962)	11	42	31	16
	Ziekenhuis (n=733)	16	37	31	16
Uitslagen van metingen aan uw lichaam (anders dan laboratoriumuitslagen), zoals uw bloeddruk of hartslag	Huisartsenpraktijk (n=946)	7	45	33	15
	Ziekenhuis (n=720)	11	39	33	17
Uitslagen van beeldvormend onderzoek, bijv. röntgenfoto's en echo's	Ziekenhuis (n=721)	11	40	32	17
Een overzicht van de (behandel)doelen en – afspraken over uw zorg	Huisartsenpraktijk (n=947)	7	44	34	15
	Ziekenhuis (n=715)	11	39	33	17

Tabel 2.15

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Percentage dat het eens is met stellingen rondom inzicht hebben in de eigen gezondheid; in 2019

		Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)
Ik vind het belangrijk om te weten hoe het met mijn gezondheid is	Zorggebruikers (n=632)	1	1	8	53	38
	Mensen met een chronische aandoening (n=1177)	1	1	8	55	36
Ik weet voldoende over mijn gezondheid om goede keuzes te maken voor mijn gezondheid of behandeling	Zorggebruikers (n=626)	1	4	22	58	16
	Mensen met een chronische aandoening (n=1186)	1	6	22	57	14

Tabel 2.16

Zorggebruikers

Percentage dat het eens is met stellingen over de bijdrage die online inzage heeft aan de zorg; in 2019 (n=621-623)

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)
<i>Online inzage draagt bij aan...</i>					
... een beter overzicht van de zorg die ik gekregen heb	4	7	22	44	22
... een beter begrip van mijn gezondheid of behandeling	5	10	28	40	16
... beter zelf beslissingen kunnen nemen over mijn gezondheid of behandeling	5	13	38	31	12
... betere controle van mijn gegevens in het medisch dossier	4	7	21	48	20
... meer betrokkenheid bij mijn gezondheid of behandeling	5	10	25	42	17

Tabel 2.17

Mensen met een chronische aandoening

Percentage dat het eens is met stellingen over de bijdrage die online inzage heeft aan de zorg; in 2019 (n=1130-1136)

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)
<i>Online inzage draagt bij aan...</i>					
... een beter overzicht van de zorg die ik gekregen heb	4	9	39	36	13
... een beter begrip van mijn gezondheid of behandeling	4	10	40	34	12
... beter zelf beslissingen kunnen nemen over mijn gezondheid of behandeling	4	12	41	32	11
... betere controle van mijn gegevens in het medisch dossier	3	8	37	38	14
... meer betrokkenheid bij mijn gezondheid of behandeling	4	11	37	36	13

Tabellen T2 → Online inzage en contact

Tabel 2.18

Verpleegkundigen

Percentage ervaren of te verwachte voordelen van een cliëntenportaal; in 2019

	Ouderenzorg			Ziekenhuiszorg			Huisartsenzorg		
	Ervaren (n=217) (%)	Verwachten (n=65) (%)	Totaal (n=282) (%)	Ervaren (n=130) (%)	Verwachten (n=36) (%)	Totaal (n=166) (%)	Ervaren (n=43) (%)	Verwachten (n=37) (%)	Totaal (n=80) (%)
Het verlaagt de werkdruk	8	5	7	5	8	5	14	5	10
Het bespaart cliënten en/of mantelzorgers/naasten tijd	40	40	40	27	11	23	35	19	28
Het verbetert de kwaliteit van zorg	53	43	51	37	31	36	44	32	39
Het bevordert de zelfredzaamheid van cliënten	27	28	27	62	36	57	65	76	70
Het helpt cliënten te beslisen over hun zorg	41	51	43	65	47	61	47	46	46
Andere voordelen	17	5	14	5	8	5	7	5	6
Ik heb of verwacht geen voordelen	9	17	11	10	28	14	7	14	10

Tabel 2.19

Verpleegkundigen

Percentage ervaren of te verwachte nadelen van een patiëntenportaal; in 2019

	Ouderenzorg			Ziekenhuiszorg			Huisartsenzorg		
	Ervaren (n=210) (%)	Verwachten (n=62) (%)	Totaal (n=272) (%)	Ervaren (n=128) (%)	Verwachten (n=35) (%)	Totaal (n=163) (%)	Ervaren (n=42) (%)	Verwachten (n=35) (%)	Totaal (n=77) (%)
Cliënten hebben moeite om het te gebruiken	33	47	36	40	43	40	57	49	53
Het kost mij veel tijd om cliënten uitleg te geven	21	32	24	19	34	22	29	37	32
De techniek werkt niet goed	8	11	9	6	6	6	24	14	19
De toepassing is niet veilig	0	3	1	2	9	3	5	9	6
Het verslechtert de kwaliteit van zorg	2	2	2	3	6	4	2	6	4
Andere nadelen	23	16	21	19	6	16	14	14	14
Ik heb of verwacht geen nadelen	37	31	36	39	31	37	19	26	22

Tabel 2.20

Huisartsen en medisch specialisten

Mate van wenselijkheid van online inzage door patiënten in het medisch dossier; in 2015-2019

	Huisartsen***					Medisch specialisten***				
	2015 (n=396) (%)	2016 (n=316) (%)	2017 (n=290) (%)	2018 (n=297) (%)	2019 (n=229) (%)	2015 (n=385) (%)	2016 (n=274) (%)	2017 (n=253) (%)	2018 (n=295) (%)	2019 (n=186) (%)
Gewenst	39	42	34	35	38	40	49	53	63	57
Ongewenst	49	40	41	45	41	49	33	30	25	26
Weet niet/geen mening	12	19	25	21	21	11	19	17	12	17

* p < 0,05; ** p < 0,01; *** p < 0,001

Tabel 2.21

Huisartsen

Online contact mogelijkheden met de praktijk; in 2019 (n=232)

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
<i>Patiënten van mijn praktijk kunnen...</i>					
via internet een afspraak maken met de huisarts	59	10	11	13	7
via internet een herhaalrecept bij de huisarts aanvragen	82	4	8	5	1
een medisch inhoudelijke vraag stellen via beveiligde e-mail, portaal of app	68	11	4	11	6
via internet een gesprek met mij voeren, waarbij de huisarts en de patiënt elkaar kunnen zien	0	3	19	48	30

Tabel 2.22

Huisartsen

Mogelijkheid van online contact met de praktijk; in 2013-2019

	2013 (n=235) (%)	2014 (n=171) (%)	2015 (n=396) (%)	2016 (n=316) (%)	2017 (n=290) (%)	2018 (n=298) (%)	2019 (n=232) (%)
<i>Patiënten van mijn praktijk kunnen...</i>							
via internet een afspraak maken met de huisarts***	14	18	27	37	44	53	59
via email of sms een herinnering voor een afspraak ontvangen*	7	8	8	10	15	-	-
via internet een herhaalrecept bij de huisarts aanvragen***	66	67	72	75	76	81	82
via internet een verwijzing aanvragen**	27	31	28	32	37	39	-
via e-mail of website een vraag stellen aan de huisarts**	56	49	58	60	62	-	-
via een beveiligd portaal een medisch inhoudelijke vraag stellen	-	-	-	-	-	41	-
via beveiligde e-mail een medisch inhoudelijke vraag stellen	-	-	-	-	-	40	-
via beveiligde e-mail, portaal of app een medisch inhoudelijke vraag stellen	-	-	-	-	-	-	68
via internet een gesprek voeren met de huisarts, waarbij patiënt en huisarts elkaar kunnen zien	0	1	1	2	1	-	0

* p < 0,05; ** p < 0,01; *** p < 0,001

Tabellen T2 → Online inzage en contact

Tabel 2.23

Medisch specialisten
Online contact mogelijkheden met specialist of de afdeling; in 2019 (n=196)

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
<i>Patiënten van mijn afdeling kunnen...</i>					
via internet een afspraak maken met de medisch specialist	27	25	21	16	11
via internet een herhaalrecept bij de medisch specialist aanvragen	33	9	27	9	22
een medisch inhoudelijke vraag stellen via beveiligde e-mail, portaal of app	44	15	17	13	11
via internet een gesprek voeren met de medisch specialist, waarbij patiënt en medisch specialist elkaar kunnen zien	6	12	30	35	18

Tabel 2.24

Medisch specialisten
Percentage medisch specialisten dat aangeeft op welke manieren een patiënt online contact kan opnemen met henzelf of de afdeling; in 2013-2019

<i>Patiënten van mijn afdeling kunnen...</i>	2013 (n=266) (%)	2014 (n=161) (%)	2015 (n=386) (%)	2016 (n=274) (%)	2017 (n=253) (%)	2018 (n=295) (%)	2019 (n=196) (%)
via internet een afspraak maken met de medisch specialist	20	24	23	20	24	24	27
via e-mail of sms een herinnering voor een afspraak ontvangen***	18	22	28	35	37	-	-
via internet een herhaalrecept bij de medisch specialist aanvragen***	11	9	14	20	22	24	33
via e-mail of een website een vraag stellen aan de medisch specialist**	42	36	34	34	46	-	-
een medisch inhoudelijke vraag stellen via beveiligde e-mail	-	-	-	-	-	26	-
een medisch inhoudelijke vraag stellen via een beveiligd portaal	-	-	-	-	-	25	-
via beveiligde e-mail, portaal of app een medisch inhoudelijke vraag stellen	-	-	-	-	-	-	44
via internet een gesprek voeren met de medisch specialist, waarbij patiënt en medisch specialist elkaar kunnen zien	4	3	4	4	4	8	6

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 2.25

Zorggebruikers
Percentage dat online contact kan hebben met de huisarts¹; in 2013-2019

	2013 (n=565-573) (%)	2014 (n=580-587) (%)	2015 (n=555-562) (%)	2016 (n=429-433) (%)	2017 (n=425-430) (%)	2018 (n=313-318) (%)	2019 (n=508-512) (%)
Via internet een afspraak maken***	7	13	12	15	20	22	29
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak	4	5	4	10	11	-	-
Via internet een herhaalrecept aanvragen***	21	30	29	33	35	38	39
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener***	10	14	14	15	17	15 ²	-
Via e-mail of website een medische vraag stellen vraag mijn zorgverlener	-	-	-	-	-	13 ²	21 ³
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	1	1	1	1	1	-	-

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

¹ Van hen die het afgelopen jaar contact hadden

² In 2018 opgesplitst in 2 afzonderlijke vragen. Het percentage gepresenteerd in de figuur is het percentage zorggebruikers dat op tenminste één van de twee heeft aangegeven dat het mogelijk is

³ In 2019 is alleen de optie gesteld 'Via e-mail of website een medische vraag stellen aan mijn zorgverlener'

Tabel 2.26

Zorggebruikers
Beschikbaarheid van online contact met de huisarts¹; in 2019 (n=508-512)

	Dit is mogelijk (%)	Weet niet of dit mogelijk is (%)	Dit is niet mogelijk (%)
Via internet een afspraak maken	29	43	28
Via internet een herhaalrecept aanvragen	39	42	19
Via e-mail of website een medische vraag stellen	21	57	21

¹ Van hen die het afgelopen jaar contact hadden

Tabellen T2 → Online inzage en contact

Tabel 2.27

Zorggebruikers

Percentage dat gebruik maakt van online contactmogelijkheden met de huisarts¹; in 2013-2019

	2013 (n=566-575) (%)	2014 (n=563-573) (%)	2015 (n=549-555) (%)	2016 (n=426-430) (%)	2017 (n=422-425) (%)	2018 (n=310-315) (%)	2019 (n=505-510) (%)
Via internet een afspraak maken***	2	4	4	6	9	7	12
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak	1	2	1	3	5	-	-
Via internet een herhaalrecept aanvragen***	11	18	15	16	18	18	19
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener	3	4	4	3	4	4 ²	-
Via e-mail of website een medische vraag stellen vraag mijn zorgverlener	-	-	-	-	-	4	8 ³
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	0	1	1	0	0	-	-

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

¹ Van hen die het afgelopen jaar contact hadden

² In 2018 opgesplitst in 2 vragen

³ In 2019 is alleen de optie gesteld: 'Via e-mail of website een medische vraag stellen aan mijn zorgverlener'

Tabel 2.28

Zorggebruikers

Percentage dat gebruik maakt van de online contactmogelijkheden met de huisarts; in 2019 (n=506-510)

	Tenminste één keer gebruikt (%)	Niet gebruikt, maar wil wel (%)	Niet gebruikt en weet niet of hij wil (%)	Niet gebruikt en wil niet (%)
Via internet een afspraak maken	12	40	20	28
Via internet een herhaalrecept aanvragen	19	42	16	22
Via e-mail of website een medisch vraag stellen	8	37	23	31

Tabel 2.29

Zorggebruikers

Percentage dat online contactmogelijkheden wil hebben met de huisarts¹; in 2013-2019

	2013 (n=566-575) (%)	2014 (n=563-573) (%)	2015 (n=549-555) (%)	2016 (n=426-430) (%)	2017 (n=422-425) (%)	2018 (n=310-315) (%)	2019 (n=506-510) (%)
Via internet een afspraak maken*	34	46	47	45	46	42	40
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak	34	46	48	47	53	-	-
Via internet een herhaalrecept aanvragen	45	50	48	47	48	42	42
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener**	35	44	39	36	42	41 ²	-
Via e-mail of website een medische vraag stellen vraag mijn zorgverlener	-	-	-	-	-	36	37 ³
Via internet een gesprek voeren, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	14	19	18	21	21	-	-

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

¹ Van hen die het afgelopen jaar contact hadden

² In 2018 opgesplitst in 2 vragen

³ In 2019 is alleen de optie gesteld: 'Via e-mail of website een medische vraag stellen aan mijn zorgverlener'

Tabel 2.30

Zorggebruikers

Percentage dat aangeeft dat het ziekenhuis de mogelijkheid biedt om online contact te hebben¹; in 2013-2018

	2013 (n=338-340) (%)	2014 (n=311-321) (%)	2015 (n=331-335) (%)	2016 (n=293-299) (%)	2017 (n=277-281) (%)	2018 (n=198-201) (%)	2019 (n=357-361) (%)
Via internet een afspraak maken***	7	13	11	13	17	21	20 ⁴
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak	8	12	18	30	34	-	-
Via internet een herhaalrecept aanvragen***	4	5	5	9	11	12	11 ⁴
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener***	5	6	6	9	12	15 ²	-
Via e-mail of website een medische vraag stellen vraag mijn zorgverlener	-	-	-	-	-	14	18 ^{3,4}
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	3	1	1	1	1	-	3 ⁴

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

¹ Van hen die het afgelopen jaar contact hadden

² In 2018 opgesplitst in 2 vragen

³ In 2019 is alleen de optie gesteld: 'Via e-mail of website een medische vraag stellen aan mijn zorgverlener'

⁴ Gewijzigde vraagstelling in 2019 (gevraagd of zorggebruikers online contact hebben gehad met het ziekenhuis in plaats van met de medisch specialist) en daarom niet opgenomen in trend analyse

Tabellen T2 → Online inzage en contact

Tabel 2.31

Zorggebruikers
Beschikbaarheid van online contact met het ziekenhuis¹; in 2019 (n=358-361)

	Dit is mogelijk (%)	Weet niet of dit mogelijk is (%)	Dit is niet mogelijk (%)
Via internet een afspraak maken	20	65	15
Via internet een herhaalrecept aanvragen	11	77	12
Via e-mail of website een medische vraag stellen	18	73	9
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	3	85	12

¹ Van hen die het afgelopen jaar contact hadden

Tabel 2.32

Zorggebruikers
Percentage dat gebruik maakt van online contactmogelijkheden van het ziekenhuis¹; in 2013-2019

	2013 (n=343-349) (%)	2014 (n=310-314) (%)	2015 (n=328-333) (%)	2016 (n=292-297) (%)	2017 (n=272-278) (%)	2018 (199-200) (%)	2019 (351-354) (%)
Via internet een afspraak maken*	4	5	3	6	10	11	5 ⁴
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak	6	7	10	17	21	-	-
Via internet een herhaalrecept aanvragen	2	2	3	4	5	2	3 ⁴
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener	2	3	3	3	4	4 ²	-
Via e-mail of website een medische vraag stellen vraag mijn zorgverlener	-	-	-	-	-	3	6 ^{3 4}
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	1	1	1	0	0	-	0 ⁴

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

¹ Van hen die het afgelopen jaar contact hadden

² In 2018 opgesplitst in 2 vragen

³ In 2019 is alleen de optie gesteld: 'Via e-mail of website een medische vraag stellen aan mijn zorgverlener'

⁴ Gewijzigde vraagstelling in 2019 (gevraagd of zorggebruikers online contact hebben gehad met het ziekenhuis in plaats van met de medisch specialist) en daarom niet opgenomen in trend analyse

Tabel 2.33

Zorggebruikers
Percentage dat aangeeft gebruik te hebben gemaakt van online contactmogelijkheden met het ziekenhuis¹; in 2019 (n=351-354)

	Tenminste één keer gebruikt (%)	Niet gebruikt, maar wil wel (%)	Niet gebruikt en weet niet of hij wil (%)	Niet gebruikt en wil niet (%)
Via internet een afspraak maken	5	47	25	23
Via internet een herhaalrecept aanvragen	3	45	29	23
Via e-mail of website een medische vraag stellen	6	38	27	28
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	0	24	37	39

¹ Van hen die het afgelopen jaar contact hadden

Tabel 2.34

Zorggebruikers
Percentage dat online contactmogelijkheden willen hebben met de medisch specialist¹; in 2013-2019

	2013 (n=343-349) (%)	2014 (n=310-314) (%)	2015 (n=328-333) (%)	2016 (n=292-297) (%)	2017 (n=272-278) (%)	2018 (n=199-200) (%)	2019 (n=351-354) (%)
Via internet een afspraak maken***	29	46	44	43	43	39	47 ⁴
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak	34	49	44	43	44	-	-
Via internet een herhaalrecept aanvragen*	41	50	45	48	50	44	45 ⁴
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener**	34	40	36	35	39	43 ²	-
Via e-mail of website een medische vraag stellen vraag mijn zorgverlener	-	-	-	-	-	37	38 ^{3 4}
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	17	20	20	23	23	-	24 ⁴

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

¹ Van hen die het afgelopen jaar contact hadden

² In 2018 opgesplitst in 2 vragen

³ In 2019 is alleen de optie gesteld: 'Via e-mail of website een medische vraag stellen aan mijn zorgverlener'

⁴ Gewijzigde vraagstelling in 2019 (gevraagd of zorggebruikers online contact hebben gehad met het ziekenhuis in plaats van met de medisch specialist) en daarom niet opgenomen in trend analyse

Tabellen T2 → Online inzage en contact

Tabel 2.35

**Verpleegkundigen
Ziekenhuiszorg**

Percentage dat cliënten en/of mantelzorgers ten minste één maal een bepaalde ICT-toepassing in de zorg aanraadt; in 2019 (n=189-193)

	Nooit (%)	Soms (%)	Vaak (%)	Altijd (%)	Niet van toepassing/niet beschikbaar (%)
Websites of apps voor verbeteren van leefstijl	36	36	15	2	12
Telemonitoring	64	9	3	0	24
Cliëntenportaal of online inzage in het dossier	29	32	24	4	11

Tabel 2.36

**Verpleegkundigen
Huisartsenzorg**

Percentage dat cliënten, mantelzorgers een bepaalde ICT-toepassing in de zorg aanraadt; in 2019 (n=101-102)

	Nooit (%)	Soms (%)	Vaak (%)	Altijd (%)	Niet van toepassing/niet beschikbaar (%)
Websites of apps voor verbeteren van leefstijl	5	38	48	5	4
Telemonitoring	57	18	3	0	23
Cliëntenportaal of online inzage in het dossier	38	26	22	1	14

Tabel 2.37

Huisartsen

Percentage dat patiënten, mantelzorgers, naasten een bepaalde ICT-toepassing in de zorg aanraadt; in 2019 (n=221)

	Nooit (%)	Soms (%)	Vaak (%)	Altijd (%)	Niet van toepassing/niet beschikbaar (%)
Apps of ICT-toepassingen voor herinneringen voor medicatie	51	36	6	1	6
Websites of apps voor verbeteren van leefstijl	14	45	36	3	2
Website of apps met gezondheidsinformatie zoals Thuisarts of Moet ik naar de dokter?	0	7	65	28	0
Patiëntenportaal of online inzage in het dossier	32	25	21	3	19

Tabel 2.38

Medisch specialisten

Percentage dat patiënten, mantelzorgers, naasten een bepaalde ICT-toepassing in de zorg aanraadt; in 2019 (n=175)

	Nooit (%)	Soms (%)	Vaak (%)	Altijd (%)	Niet van toepassing/niet beschikbaar (%)
Apps of ICT-toepassingen voor herinneringen voor medicatie	55	15	7	2	21
Websites of apps voor verbeteren van leefstijl	33	34	16	1	16
Website of apps met gezondheidsinformatie zoals Thuisarts of Moet ik naar de dokter?	41	24	20	1	14
Patiëntenportaal of online inzage in het dossier	29	23	24	8	17

Zelfmanagement en telemonitoring

Tabel 3.1

Zorggebruikers

Via internet op zoek naar informatie over gezondheid en zorg; in 2019 (n=630-640)

<i>Via internet op zoek naar ...</i>	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste een keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
informatie over een ziekte of behandeling	63	11	13	13
of ik met een bepaald probleem naar de huisarts zou moeten	38	18	21	23
informatie over voeding of beweging	53	14	15	18

Tabel 3.2

Zorggebruikers

Percentage dat het afgelopen jaar ten minste één keer online informatie gezocht heeft; in 2013-2019

	2013 (n=716-729) (%)	2014 (n=702-719) (%)	2015 (n=695-720) (%)	2016 (n=560-565) (%)	2017 (n=526-535) (%)	2018 (401-402) (%)	2019 (619-640) (%)
Via internet informatie gezocht over een ziekte of behandeling	66	65	66	68	72	64	63
Via internet informatie gezocht of ik met een bepaald probleem naar de huisarts zou moeten	39	39	39	37	44	37	38
Via internet informatie gezocht over voeding en bewegen***	48	50	49	51	55	-	53
Aan mijn zorgverlener informatie voorgelegd die ik op internet heb gevonden	-	14	17	16	24	-	-
Via internet informatie gezocht om een keuze te maken voor een bepaalde zorgverlener of zorgorganisatie	-	24	26	25	34	-	-

* p < 0,05; ** p < 0,01; *** p < 0,001

Tabel 3.3

Zorggebruikers

Percentage dat informatie over gezondheid en zorg bijhoudt via een website of met een telefoon, tablet of ander apparaat; in 2019 (n=619-634)

	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste een keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Zelf gegevens bijhouden over mijn gezondheid via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	28	11	23	39
Zelf gegevens bijhouden over mijn doktersbezoeken en/of behandelingen via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	10	18	29	43
Zelf gezondheidswaarden meten (zoals gewicht of bloeddruk) en deze waarden bijhouden via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	15	20	26	38
Gebruik van een apparaat of mobiele app dat mijn lichamelijke activiteit bijhoudt, zoals een stappenteller bijv. tijdens het sporten	33	12	21	33
Gebruik van een apparaat dat geregeld gezondheidswaarden (zoals bloeddruk of bloedsuikerwaarden) meet en verstuurt naar mijn zorgverlener of het ziekenhuis	6	23	33	37
Zelf gegevens bijhouden over mijn voeding en/of dieet via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	16	16	29	38
Via internet of met een app een behandeling volgen om te stoppen met verslavingen zoals roken, alcohol of drugsgebruik	1	15	29	55
Via internet of met een app (anoniem) een behandeling volgen voor psychische problemen	2	14	26	57
Gebruik van een automatische herinnering op mijn telefoon om medicijnen in te nemen	9	34	22	35

Tabel 3.4

Zorggebruikers

Percentage dat informatie over gezondheid en zorg bijhoudt via een website of met een telefoon, tablet of ander apparaat; in 2013-2019

	2013 (n=713-730) (%)	2014 (n=690-717) (%)	2015 (n=682-716) (%)	2016 (n=532-561) (%)	2017 (n=517-532) (%)	2018 (n=392-397) (%)	2019 (n=619-640) (%)
Zelf gegevens bijhouden over mijn gezondheid via internet of met een app op mijn telefoon of tablet ***	4	9	12	16	19	14	28
Zelf gegevens bijhouden over mijn voeding en/of dieet via internet of met een app op mijn telefoon of tablet ***	-	8	11	12	18	-	16
Een apparaat of mobiele app gebruikt dat mijn lichamelijke activiteit bijhoudt, zoals een stappenteller bijv. tijdens het sporten ***	-	12	19	22	30	34	33
Zelf gegevens bijhouden over mijn doktersbezoeken en/of behandelingen via internet of met een app op mijn telefoon of tablet ***	-	3	7	6	8	5	10
Zelf gezondheidswaarden meten (zoals gewicht of bloeddruk) en deze waarden bijhouden via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	-	11	13	13	14	11	15
Gebruik van een apparaat dat geregeld gezondheidswaarden (zoals bloeddruk of bloedsuikerwaarden) meet en verstuurt naar mijn zorgverlener of het ziekenhuis ***	2	3	4	4	5	5	6
Gebruik van een automatische herinnering op mijn telefoon om medicijnen in te nemen ***	2	5	6	9	7	7	9

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 3.5

Verpleegkundigen

Gebruik van telemonitoring in de organisatie; in 2019

	Ouderenzorg (n=325) (%)	Ziekenhuiszorg (n=205) (%)	Huisartsenzorg (n=109) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	4	9	25
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	5	29	16
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	7	5	5
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	18	5	17
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	54	34	31
Weet ik niet	13	18	7

Tabellen T3 → Zelfmanagement en telemonitoring

Tabel 3.6
Huisartsen en medisch specialisten
Relevantie en gebruik van telemonitoring; in 2019

	Huisartsen (n=225) (%)	Medisch specialisten (n=184) (%)
Ik vind het relevant en het wordt al toegepast in mijn praktijk/ op mijn afdeling	15	16
Ik vind het relevant en er zijn plannen om het binnen 1 jaar mogelijk te maken	5	8
Ik vind het relevant maar er zijn nog geen plannen om dit mogelijk te maken	56	33
Ik vind het niet relevant, maar het wordt wel toegepast door andere zorgverleners van mijn praktijk/op mijn afdeling	4	4
Nee, ik vind het niet relevant en wordt niet toegepast binnen mijn praktijk	20	40

Tabel 3.7
Verpleegkundigen
Het aandeel cliënten dat gebruik maakt van telemonitoring; in 2019

	Ouderenzorg (n=29) (n)	Ziekenhuiszorg (n=76) (%)	Huisartsenzorg (n=42) (%)
geen enkele cliënt	n=1	0	0
tot 10 (%)	n=17	29	60
tot 20 (%)	n=3	9	19
tot 50 (%)	n=1	8	2
tot 100 (%)	n=0	5	2
Weet ik niet	n=7	49	17

Tabel 3.8
Verpleegkundigen en artsen
Het aandeel cliënten/patiënten waarvoor het zinvol is om gebruik te maken van telemonitoring; in 2019

	Ouderen- zorg (n=29) (n)	Ziekenhuis- zorg (n=77) (%)	Huisartsen- zorg (n=44) (%)	Huisartsen (n=42) (%)	Medisch specialisten (n=36) (%)
Geen enkele cliënt/patiënt	n=0	5	0	7	10
tot 10 (%)	n=12	12	16	50	43
Tot 20 (%)	n=8	16	41	26	16
Tot 50 (%)	n=3	23	27	12	21
Tot 100 (%)	n=0	10	2	2	11
Weet ik niet	n=6	34	14	2	0

Tabel 3.9
Verpleegkundigen
Ervaren of verwachte voordelen van telemonitoring, in 2019

	Ouderenzorg			Ziekenhuiszorg			Huisartsenzorg		
	Ervaren (n=28) (n)	Verwacht (n=106) (%)	Totaal (n=134) (%)	Ervaren (n=74) (%)	Verwacht (n=50) (%)	Totaal (n=124) (%)	Ervaren (n=43) (%)	Verwacht (n=28) (n)	Totaal (n=71) (%)
Het verlaagt de werkdruk	n=8	42	40	19	18	19	9	n=6	14
Het bespaart cliënten en/of mantelzorgers/naasten tijd	n=13	30	34	47	46	47	40	n=15	45
Het verbetert de kwaliteit van de zorg in mijn organisatie	n=10	26	28	47	30	40	58	n=9	48
Het bevordert de zelfredzaamheid van cliënten	n=19	61	63	58	56	57	79	n=23	80
Ik heb beter inzicht in de gezondheid van mijn cliënten	n=8	33	32	50	42	47	65	n=14	59
Het stelt mij in staat het zorgplan/behandelplan beter af te stemmen op de situatie van mijn cliënten	n=6	25	24	41	34	38	53	n=15	54
Het zorgt er voor dat cliënten tijdiger hulp inschakelen	n=7	29	28	41	44	42	28	n=8	28
Andere voordelen	n=2	1	2	5	6	6	5	n=0	3
Ik heb of verwacht geen voordelen	n=3	19	17	4	12	7	9	n=3	4

Tabellen T3 → Zelfmanagement en telemonitoring

Tabel 3.10
Huisartsen en medisch specialisten
 Ervaren of verwachte voordelen van telemonitoring (meerdere antwoorden mogelijk); in 2019

	Huisartsen			Medisch specialisten		
	Ervaren (n=42) (%)	Verwacht (n=183) (%)	Totaal (n=225) (%)	Ervaren (n=35) (%)	Verwacht (n=146) (%)	Totaal (n=176) (%)
Het verlaagt mijn werkdruk	2	8	7	15	7	8
Het verlaagt de werkdruk van mijn ondersteuners	24	25	25	8	11	10
Het bespaart patiënten en/of naasten tijd	38	38	38	52	23	34
Het verbetert de kwaliteit van zorg in mijn praktijk / op mijn afdeling	40	33	34	55	14	25
Het bevordert de zelfredzaamheid van mijn patiënten	62	60	60	57	30	35
Ik heb dan beter inzicht in de gezondheid van mijn patiënten	33	34	34	43	22	26
Het stelt mij in staat het behandelplan beter af te stemmen op de situatie van de patiënt	38	43	42	38	22	25
Het zorgt er voor dat patiënten tijdiger hulp inschakelen, of dat hulp tijdiger wordt ingeschakeld	21	32	30	25	16	18
Andere voordelen	12	2	4	3	3	3
Ik ervaar geen voordelen	10	15	14	10	30	27

Tabel 3.11
Verpleegkundigen
 Ervaren of verwachte nadelen van telemonitoring; in 2019

	Ouderenzorg			Ziekenhuiszorg			Huisartsenzorg		
	Ervaren (n=27) (n)	Verwacht (n=103) (%)	Totaal (n=130) (%)	Ervaren (n=67) (%)	Verwacht (n=46) (%)	Totaal (n=113) (%)	Ervaren (n=41) (%)	Verwacht (n=27) (n)	Totaal (n=68) (%)
Het kost mij veel tijd om gezondheidswaarden in de gaten te houden/te controleren	n=1	12	10	18	20	19	44	n=14	47
Het kost mij veel tijd om meldingen op te volgen	n=2	13	12	13	22	17	37	n=14	43
Het zorgt er voor dat cliënten en/of naasten vaker contact opnemen	n=3	17	16	16	24	19	32	n=7	29
Het maakt cliënten en/of naasten ongerust	n=4	18	18	16	20	18	10	n=6	15
Ik vind het moeilijk om er mee te werken	n=1	2	2	0	0	0	2	n=0	1
Ik vind het moeilijk om in te schatten welke cliënten er mee om kunnen gaan	n=12	24	28	16	24	19	20	n=7	22
Het systeem geeft onbetrouwbare gegevens	n=1	3	3	1	2	2	0	n=1	1
De toepassing is niet veilig	n=0	3	2	0	4	2	2	n=1	3
Andere nadelen	n=4	4	6	7	4	6	17	n=1	12
Ik heb of verwacht geen nadelen	n=10	45	43	46	39	43	20	n=5	19

Tabellen T3 → Zelfmanagement en telemonitoring

Tabel 3.12

Huisartsen en medisch specialisten

Ervaren en verwachte nadelen van telemonitoring (meerdere antwoorden mogelijk); in 2019

	Huisartsen			Medisch specialisten		
	Ervaren (n=42) (%)	Verwacht (n=183) (%)	Totaal (n=225) (%)	Ervaren (n=35) (%)	Verwacht (n=146) (%)	Totaal (n=181) (%)
Het kost mij veel tijd om gezondheidswaarden in de gaten te houden/te controleren	19	55	48	45	27	31
Het kost mij veel tijd om meldingen op te volgen	19	59	52	24	29	28
Het kost mijn ondersteuners veel tijd	38	45	44	44	21	25
Het zorgt er voor dat patiënten en/of naasten vaker contact opnemen	24	40	37	18	23	22
Het maakt patiënten en/of naaste ongerust	21	40	36	17	18	18
Ik vind het moeilijk om er mee te werken	0	8	7	10	3	4
Ik krijg onbetrouwbare gegevens	10	26	23	8	20	18
De toepassing is niet veilig	2	11	9	3	4	4
Ik vind het moeilijk om in te schatten welke patiënten er mee om kunnen gaan	17	48	42	28	29	29
Andere nadelen	10	8	8	7	12	11
Ik ervaar geen nadelen	19	3	6	10	20	18

Tabel 3.13

Verpleegkundigen

Percentage waarbij de organisatie gebruik maakt van telemonitoring; in 2014-2019

	2014 (n=262-408) (%)	2015 (n=310-590) (%)	2016 (n=220-444) (%)	2017 (n=154-341) (%)	2018 (n=124-322) (%)	2019 (n=109-325) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg (n=322-590)	11	12	13	15	14	9
Verpleegkundigen werkzaam in de cure (n=220-314)	34	40	38	-	-	-
Verpleegkundigen werkzaam in ziekenhuiszorg	-	-	-	33	37	38
Verpleegkundigen werkzaam in huisartsenzorg	-	-	-	40	47	40

Tabel 3.14

Huisartsen en medisch specialisten

Percentage dat gebruik maakt van telemonitoring¹; in 2014-2017, 2019

	2014 (n=161-171) (%)	2015 (n=386-396) (%)	2016 (n=274-316) (%)	2017 (n=253-290) (%)	2019 (n=184-225) (%)
Huisartsen: Telemonitoring (is relevant) en het wordt toegepast binnen mijn praktijk	17	12	13	9	18 ¹
Medisch specialisten - Telemonitoring (is relevant) en het wordt toegepast op de afdeling**	11	11	9	11	20 ¹

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

¹ In 2019 iets andere vraagstelling

Tabel 3.15

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Percentage dat gezondheidswaarden zoals bijvoorbeeld gewicht, bloeddruk of bloedsuiker meet; in 2019

	Zorggebruikers (n=611) (%)	Mensen met een chronische aandoening (n=1100) (%)
Ja	44	41
Nee, maar ik wil en kan dit wel zelf doen	15	13
Nee, ik wil dit wel, maar kan het niet zelf doen	9	7
Nee, en ik wil dit ook niet zelf doen	32	39

Tabel 3.16

Mensen met een chronische aandoening

Manieren waarop gezondheidswaarden gemeten worden; in 2015, 2017 en 2019 (n=485-597)

	2015 (%)	2017 (%)	2019 (%)
Ik meet mijn gezondheidswaarden alleen voor mijzelf en deel ze niet met een zorgverlener	55	55	52
Ik neem mijn zelf gemeten gezondheidswaarden op papier mee naar mijn zorgverlener als ik een afspraak heb	32	36	36
Ik stuur mijn zelf gemeten gezondheidswaarden elektronisch op naar mijn zorgverlener (bijv. via e-mail of automatisch via de computer of een app op mijn telefoon) ¹	4	8	8
Mijn zorgverlener kan meekijken met mijn gezondheidsgegevens op een website of via een app op de telefoon of tablet ¹	1	2	2
Mijn zorgverlener bekijkt mijn zelf gemeten gezondheidsgegevens voor of tijdens een consult en bespreekt ze met mij	17	21	21
Mijn zorgverlener houdt mijn zelf gemeten gezondheidsgegevens op afstand bij	-	4	4
Mijn zorgverlener houdt mijn zelf gemeten gezondheidsgegevens op afstand in de gaten en neemt contact op als er iets mis is	3	6	6

¹ In 2019 kleine tekstuele wijzigingen in de vraagstelling

Tabellen T3 → Zelfmanagement en telemonitoring

Tabel 3.17

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Redenen waarom zij zelf geen gezondheidswaarden meten¹; in 2019

	Zorggebruikers (n=310) (%)	Mensen met een chronische aandoening (n=633) (%)
Ik vind het niet nodig	40	29
Ik vind het te moeilijk om zonder hulp te doen	10	6
Dan maak ik me druk over mijn gezondheid	11	12
Mijn zorgverlener doet niets met deze gegevens	3	1
Dat vind ik niet mijn taak	15	14
Ik heb er nooit bij stilgestaan	23	20
Ik weet niet wat ik met de informatie moet doen	10	8
Ik vind het confronterend om mijn gezondheidswaarden te zien	3	2
Ik wil niet bezig zijn met mijn gezondheid	5	4
Het is niet relevant voor mij	21	13
Mijn zorgverlener meet mijn gezondheidswaarden	26	38
Andere redenen	9	7

¹ van hen die niet zelf gezondheidswaarden meten

Tabel 3.18

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Percentage dat positieve gevolgen ervaart van het zelf meten van gezondheidswaarden; in 2019

	Zorggebruikers (n=261) (%)	Mensen met een chronische aandoening (n=495) (%)
Ik kan controleren of mijn meetwaarden binnen bepaalde grenzen blijven	77	76
Ik heb hierdoor het gevoel dat ik meer controle heb over mijn gezondheid	41	35
Ik voel mij hierdoor geruster over mijn gezondheid	37	29
Ik voel mij hierdoor meer betrokken bij de behandeling van mijn ziekte	15	14
Ik krijg zo meer inzicht in de invloed van mijn gedrag op mijn gezondheid	38	26
Ik kan zo eerder mijn gedrag of medicatie aanpassen	29	22
Ik weet zo eerder dat ik contact op moet nemen met mijn zorgverlener	27	26
Anders, namelijk	4	2
Ik ervaar geen positieve gevolgen	4	5

Tabel 3.19

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Percentage dat aangeeft negatieve gevolgen te ervaren van het zelf meten van gezondheidswaarden; in 2019

	Zorggebruikers (n=234)	Mensen met een chronische aandoening (n=448)
Ik maak me daardoor druk over mijn gezondheid	12	8
Ik weet niet wat ik met de informatie moet doen	4	1
Ik vind het confronterend om mijn gezondheidswaarden te zien	13	5
Ik voel me hierdoor meer patiënt	8	5
Anders, namelijk	1	1
Ik ervaar geen negatieve gevolgen	71	85

Tabel 3.20

Mensen met een chronische aandoening

Mening over mogelijke gevolgen van telemonitoring; in 2019 (n=1023-1050)

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet eens/niet oneens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet ik niet (%)
<i>Ik merk of denk dat telemonitoring...</i>						
zorgt dat ik langer en/of gemakkelijker thuis kan wonen	5	6	19	22	9	38
gemak oplevert	4	5	17	32	9	34
mij veel inspanning kost	8	24	24	6	1	36
mijn zorg verbetert	4	6	23	23	8	36
mij veel spanning oplevert	10	21	23	8	2	36

Tabel 3.21

Zorggebruikers

Percentage dat aangeeft in hoeverre men denkt dat toepassingen kunnen bijdragen aan het verkrijgen van meer informatie over de eigen gezondheid; in 2019 (n=604-611)

	Helemaal niet (%)	Een beetje (%)	Redelijk (%)	Vrij goed (%)	Zeer goed (%)	Weet niet (%)
<i>Een website of app:</i>						
... met algemene informatie over uw gezondheid of behandeling	9	13	23	33	11	11
... met informatie die speciaal is afgestemd op uw persoonlijke gezondheid of behandeling	10	9	17	32	22	9
... om zelf gegevens over uw gezondheid of behandeling bij te houden	12	8	23	30	17	10
... om uw gezondheidswaarden (zoals gewicht of bloeddruk) te delen met uw zorgverlener	14	8	21	31	15	12
... om een checklist of vragenlijst in te vullen om te controleren hoe het gaat met uw gezondheid of behandeling	11	11	23	29	15	10
... waarmee u het gesprek met de zorgverlener op kunt nemen en terug kunt luisteren	17	11	16	30	16	11
... voor lotgenotencontact (bijv. via facebook)	30	16	20	13	6	15

Tabellen T3 → Zelfmanagement en telemonitoring

Tabel 3.22

Mensen met een chronische aandoening

Percentage dat aangeeft in hoeverre men denkt dat toepassingen kunnen bijdragen aan het verkrijgen van meer informatie over de eigen gezondheid; in 2019 (n=1094-1109)

	Helemaal niet (%)	Een beetje (%)	Redelijk (%)	Vrij goed (%)	Zeer goed (%)	Weet niet (%)
<i>Een website of app:</i>						
... met algemene informatie over uw gezondheid of behandeling	9	12	19	22	9	29
... met informatie die speciaal is afgestemd op uw persoonlijke gezondheid of behandeling	9	9	18	23	14	28
... om zelf gegevens over uw gezondheid of behandeling bij te houden	14	9	16	22	11	28
... om uw gezondheidswaarden (zoals gewicht of bloeddruk) te delen met uw zorgverlener	13	10	16	22	11	28
... om een checklist of vragenlijst in te vullen om te controleren hoe het gaat met uw gezondheid of behandeling	13	11	16	22	10	28
... waarmee u het gesprek met de zorgverlener op kunt nemen en terug kunt luisteren	21	8	13	15	11	32
... voor lotgenotencontact (bijv. via facebook)	36	12	8	7	3	34

Tabel 3.23

Verpleegkundigen Ouderenzorg

Percentage dat aangeeft in hoeverre toepassingen kunnen bijdragen aan het verkrijgen van meer informatie over de eigen gezondheid*; in 2019 (n=311-316)

	Helemaal niet (%)	Een beetje (%)	Redelijk (%)	Vrij goed (%)	Zeer goed (%)	Weet niet (%)
<i>Een website of app:</i>						
...met algemene informatie over de gezondheid of behandeling van de cliënt	3	13	26	42	11	5
... met informatie die speciaal is afgestemd op de persoonlijke gezondheid of behandeling van de cliënt	2	7	21	43	20	6
... waar cliënten zelf gegevens over de gezondheid of behandeling kunnen bijhouden	9	13	24	33	12	8
... waarmee cliënten hun gezondheidswaarden (zoals gewicht of bloeddruk) kunnen delen met mij	10	10	23	33	17	8
... waar de cliënt door een checklist of vragenlijst in te vullen aan kan geven hoe hij zijn gezondheid of behandeling ervaart	10	12	19	37	15	8
... voor lotgenotencontact (bijv. via facebook)	17	14	23	23	9	16

* door cliënt, naasten en mantelzorgers

Tabel 3.24

Verpleegkundigen Ziekenhuiszorg

Percentage dat aangeeft in hoeverre toepassingen kunnen bijdragen aan het verkrijgen van meer informatie over de eigen gezondheid*; in 2019 (n=190-193)

	Helemaal niet (%)	Een beetje (%)	Redelijk (%)	Vrij goed (%)	Zeer goed (%)	Weet niet (%)
<i>Een website of app:</i>						
...met algemene informatie over de gezondheid of behandeling van de cliënt	1	3	19	55	18	5
... met informatie die speciaal is afgestemd op de persoonlijke gezondheid of behandeling van de cliënt	2	3	12	45	35	4
... waar cliënten zelf gegevens over de gezondheid of behandeling kunnen bijhouden	3	6	21	46	19	5
... waarmee cliënten hun gezondheidswaarden (zoals gewicht of bloeddruk) kunnen delen met mij	4	6	17	43	23	8
... waar de cliënt door een checklist of vragenlijst in te vullen aan kan geven hoe hij zijn gezondheid of behandeling ervaart	4	6	15	47	23	6
... voor lotgenotencontact (bijv. via facebook)	8	6	30	34	12	10

* door cliënt, naasten en mantelzorgers

Tabel 3.25

Verpleegkundigen Huisartsenzorg

Percentage dat aangeeft in hoeverre toepassingen kunnen bijdragen aan het verkrijgen van meer informatie over de eigen gezondheid*; in 2019 (n=101-105)

	Helemaal niet (%)	Een beetje (%)	Redelijk (%)	Vrij goed (%)	Zeer goed (%)	Weet niet (%)
<i>Een website of app:</i>						
...met algemene informatie over de gezondheid of behandeling van de cliënt	1	12	23	42	17	5
... met informatie die speciaal is afgestemd op de persoonlijke gezondheid of behandeling van de cliënt	1	6	15	49	23	7
... waar cliënten zelf gegevens over de gezondheid of behandeling kunnen bijhouden	2	9	26	42	17	5
... waarmee cliënten hun gezondheidswaarden (zoals gewicht of bloeddruk) kunnen delen met mij	3	8	21	38	21	9
... waar de cliënt door een checklist of vragenlijst in te vullen aan kan geven hoe hij zijn gezondheid of behandeling ervaart	2	13	21	37	21	7
... voor lotgenotencontact (bijv. via facebook)	8	18	27	23	11	13

* door cliënt, naasten en mantelzorgers

Tabel 3.26

Huisartsen

Percentage dat aangeeft in hoeverre toepassingen kunnen bijdragen aan het verkrijgen van meer informatie over de eigen gezondheid*; in 2019 (n=221)

	Helemaal niet (%)	Een beetje (%)	Redelijk (%)	Vrij goed (%)	Zeer goed (%)	Weet niet (%)
<i>Een website of app:</i>						
... met algemene informatie over de gezondheid of behandeling van de patiënt	1	18	24	34	18	5
... met informatie die speciaal is afgestemd op de persoonlijke gezondheid of behandeling van de patiënt	2	11	24	37	22	5
... waar patiënten zelf gegevens over de gezondheid of behandeling kunnen bijhouden	5	18	28	32	10	7
... waarmee patiënten hun gezondheidswaarden (zelfmetingen zoals gewicht of bloeddruk) kunnen delen met mij	8	17	28	30	12	5
... waar de patiënt door een checklist of vragenlijst in te vullen aan kan geven hoe hij zijn gezondheid of behandeling ervaart	7	19	31	29	10	5
... waarmee de patiënt het gesprek met mij kan opnemen en terugluisteren	16	21	28	20	5	10
... voor lotgenotencontact (bijv. via Facebook)	21	25	28	12	2	11
... waarmee de patiënt en ik veilig kunnen communiceren	7	13	23	32	18	8

* door patiënt, naasten en mantelzorgers

Tabel 3.27

Medisch specialisten

Percentage dat aangeeft in hoeverre toepassingen kunnen bijdragen aan het verkrijgen van meer informatie over de eigen gezondheid*; in 2019 (n=178)

	Helemaal niet (%)	Een beetje (%)	Redelijk (%)	Vrij goed (%)	Zeer goed (%)	Weet niet (%)
<i>Een website of app:</i>						
... met algemene informatie over de gezondheid of behandeling van de patiënt	4	21	25	33	13	3
... met informatie die speciaal is afgestemd op de persoonlijke gezondheid of behandeling van de patiënt	3	13	18	40	22	3
... waar patiënten zelf gegevens over de gezondheid of behandeling kunnen bijhouden	7	17	20	34	15	7
... waarmee patiënten hun gezondheidswaarden (zelfmetingen zoals gewicht of bloeddruk) kunnen delen met mij	8	21	22	26	17	7
... waar de patiënt door een checklist of vragenlijst in te vullen aan kan geven hoe hij zijn gezondheid of behandeling ervaart	5	13	23	34	21	3
... waarmee de patiënt het gesprek met mij kan opnemen en terugluisteren	11	14	35	17	14	8
... voor lotgenotencontact (bijv. via Facebook)	17	19	18	24	7	15
... waarmee de patiënt en ik veilig kunnen communiceren	13	11	20	32	16	9

* door patiënt, naasten en mantelzorgers

Begeleiding en ondersteuning op afstand

Tabel 4.1

Verpleegkundigen Ouderenzorg

Percentage dat gebruik maakt van ICT-toepassingen in de directe patiëntenzorg; in 2019 (n=330)

	Nooit (%)	Soms (%)	Regelmatig (%)	Vaak (%)
Gebruik van een computer, tablet of smartphone om een cliënt informatie te laten zien	16	21	16	47
Gebruik van een computer, tablet of smartphone om op afstand informatie op te halen uit het elektronisch cliënten/patiëntendossier of het zorgplan	8	6	14	72
Gebruik van internet om informatie op te zoeken	2	16	34	47
Gebruik van apps voor zorg en gezondheid	15	31	29	26

Tabel 4.2

Verpleegkundigen Ziekenhuiszorg

Percentage dat gebruik maakt van ICT-toepassingen in de directe patiëntenzorg; in 2019 (n=210)

	Nooit (%)	Soms (%)	Regelmatig (%)	Vaak (%)
Gebruik van een computer, tablet of smartphone om een cliënt informatie te laten zien	13	36	15	36
Gebruik van een computer, tablet of smartphone om op afstand informatie op te halen uit het elektronisch cliënten/patiëntendossier of het zorgplan	25	5	11	58
Gebruik van internet om informatie op te zoeken	0	10	36	53
Gebruik van apps voor zorg en gezondheid	38	37	18	8

Tabellen T4 → Begeleiding en ondersteuning op afstand

Tabel 4.3
Verpleegkundigen
Huisartsenzorg
Percentage dat gebruik
maakt van ICT-toepas-
singen in de directe
patiëntenzorg; in 2019
(n=109)

	Nooit (%)	Soms (%)	Regelmatig (%)	Vaak (%)
Gebruik van een computer, tablet of smartphone om een cliënt informatie te laten zien	1	9	26	64
Gebruik van een computer, tablet of smartphone om op afstand informatie op te halen uit het elektronisch cliënten/patiëntendossier of het zorgplan	24	20	9	47
Gebruik van internet om informatie op te zoeken	0	6	26	69
Gebruik van apps voor zorg en gezondheid	17	39	28	17

Tabel 4.4
Verpleegkundigen
Ouderenzorg
Percentage dat in de
directe patiëntenzorg
vaak of regelmatig
gebruik maakt van
ICT-toepassingen;
in 2014-2019

	2014 (n=387-402) (%)	2015 (n=587-592) (%)	2016 (n=446-449) (%)	2017 (n=344) (%)	2018 (n=324) (%)	2019 (n=330) (%)
Gebruik van een computer, tablet of smartphone om een cliënt informatie te laten zien***1	23	38	42	57	66	63
Gebruik van een computer, tablet of smartphone om op afstand informatie op te halen uit het elektronisch cliënten/patiëntendossier of het zorgplan***1	48	55	55	76	82	87
Gebruik van internet om informatie op te zoeken***	57	71	69	76	81	81
Gebruik van apps voor zorg en gezondheid***	19	37	40	46	51	55

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001
1 In 2019 is ook de optie smartphone genoemd.

Tabel 4.5
Verpleegkundigen
Ziekenhuiszorg en
Huisartsenzorg
Percentage dat vaak of
regelmatig gebruik maakt
van ICT-toepassingen in
de directe patiëntenzorg;
in 2014-2019

	2014 (n=247-259) (%)	2015 (n=311-312) (%)	2016 (n=221-222) (%)	2017 (n=156) (%)	2018 (n=212) (%)	2019 (n=210) (%)
	Cure			Ziekenhuiszorg		
Gebruik van een computer, tablet of smartphone om een cliënt informatie te laten zien ¹	50	66	48	51	52	50
Gebruik van een computer, tablet of smartphone om op afstand informatie op te halen uit het elektronisch cliënten/patiëntendossier of het zorgplan ¹	65	72	68	74	75	70
Gebruik van internet om informatie op te zoeken	84	91	86	90	86	90
Gebruik van apps voor zorg en gezondheid	19	28	25	26	26	26
				Huisartsenzorg		
				(n=212) (%)	(n=124) (%)	(n=212) (%)
Gebruik van een computer, tablet of smartphone om een cliënt informatie te laten zien ¹				90	88	90
Gebruik van een computer, tablet of smartphone om op afstand informatie op te halen uit het elektronisch cliënten/patiëntendossier of het zorgplan ¹				59	60	56
Gebruik van internet om informatie op te zoeken				96	95	95
Gebruik van apps voor zorg en gezondheid				35	45	44

¹ In 2019 is ook de optie smartphone genoemd.

Tabel 4.6
Verpleegkundigen
Ouderenzorg
Percentage dat cliënten
en/of mantelzorgers ten
minste één maal een
bepaalde ICT-toepassing
in de zorg aanraadt;
in 2019 (n=311-314)

	Nooit (%)	Soms (%)	Vaak (%)	Altijd (%)	Niet van toepassing/ niet beschikbaar (%)
Apps of ICT-toepassingen voor herinneringen voor medicatie	44	22	11	1	23
Beeldbellen	52	14	5	0	29
Medicijndispensers	37	23	15	3	22

Tabel 4.7
Verpleegkundigen
Ziekenhuiszorg
Percentage dat cliënten
en/of mantelzorgers ten
minste één maal een
bepaalde ICT-toepassing
in de zorg aanraadt;
in 2019 (n=189-193)

	Nooit (%)	Soms (%)	Vaak (%)	Altijd (%)	Niet van toepassing/ niet beschikbaar (%)
Apps of ICT-toepassingen voor herinneringen voor medicatie	59	13	6	2	19
Beeldbellen	68	7	2	0	24
Medicijndispensers	61	12	5	0	22

Tabellen T4 → Begeleiding en ondersteuning op afstand

Tabel 4.8
Verpleegkundigen Huisartsenzorg
Percentage dat cliënten en/of mantelzorgers een bepaalde ICT-toepassing in de zorg aanraadt; in 2019 (n=101-102)

	Nooit (%)	Soms (%)	Vaak (%)	Altijd (%)	Niet van toepassing/niet beschikbaar (%)
Apps of ICT-toepassingen voor herinneringen voor medicatie	33	38	11	0	18
Beeldbellen	70	2	1	0	27
Medicijndispensers	56	18	4	0	22

Tabel 4.9
Verpleegkundigen
Percentage dat in de organisatie werkt met beeldbellen; in 2019

	Ouderenzorg (n=322) (%)	Ziekenhuiszorg (n=199) (%)	Huisartsenzorg (n=109) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	6	2	1
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	10	12	3
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	5	4	2
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	17	11	29
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	52	41	61
Weet ik niet	11	31	4

Tabel 4.10
Verpleegkundigen
Percentage dat in de organisatie werkt met beeldbellen; in 2014-2019

	2014 (n=262-409) (%)	2015 (n=309-589) (%)	2016 (n=220-446) (%)	2017 (n=155-340) (%)	2018 (n=122-321) (%)	2019 (n=109-322) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg (n=322-589)	12	22	20	21	23	15
Verpleegkundigen werkzaam in de cure (n=220-367);	6	10	7	-	-	-
Verpleegkundigen werkzaam in ziekenhuiszorg	-	-	-	11	21	14
Verpleegkundigen werkzaam in huisartsenzorg	-	-	-	1	5	4

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 4.11
Verpleegkundigen
Ervaren of verwachte voordelen van beeldbellen; in 2019

	Ouderenzorg			Ziekenhuiszorg			Huisartsenzorg		
	Ervaren (n=48) (%)	Verwacht (n=93) (%)	Totaal (n=141) (%)	Ervaren (n=26) (n)	Verwacht (n=80) (%)	Totaal (n=106) (%)	Ervaren (n=4) (n)	Verwacht (n=36) (%)	Totaal (n=40) (%)
Beeldbellen helpt mij om een goed beeld van de cliënt te hebben	44	31	35	n=6	26	25	n=1	42	40
Beeldbellen levert gemak op voor de cliënt	65	34	45	n=20	63	66	n=1	50	48
Beeldbellen verbetert de kwaliteit van zorg in mijn organisatie	40	35	37	n=13	23	29	n=0	22	20
Beeldbellen verlaagt de werkdruk	52	39	43	n=8	14	18	n=0	11	10
Beeldbellen levert mij tijdswinst op	48	43	45	n=10	23	26	n=1	25	25
Anders, namelijk	6	3	4	n=0	1	1	n=0	0	0
Ik heb of verwacht geen voordelen	2	18	13	n=3	25	22	n=3	28	33

Tabel 4.12
Verpleegkundigen
Ervaren of verwachte nadelen van beeldbellen; in 2019

	Ouderenzorg			Ziekenhuiszorg			Huisartsenzorg		
	Ervaren (n=48) (%)	Verwacht (n=92) (%)	Totaal (n=140) (%)	Ervaren (n=24) (n)	Verwacht (n=78) (%)	Totaal (n=102) (%)	Ervaren (n=4) (n)	Verwacht (n=34) (%)	Totaal (n=38) (%)
Cliënten hebben moeite om het te gebruiken	67	58	61	n=9	41	40	n=3	50	53
Beeldbellen verslechtert de kwaliteit van zorg in mijn organisatie	0	7	4	n=0	6	5	n=0	6	5
De techniek werkt niet goed	21	16	18	n=7	13	17	n=2	18	21
De toepassing is niet veilig	4	2	3	n=3	8	9	n=0	15	13
Beeldbellen verhoogt de werkdruk	4	5	5	n=0	3	2	n=0	12	11
Beeldbellen kost mij meer inspanning dan dat het mij aan voordelen oplevert	10	4	6	n=1	4	4	n=1	6	8
Anders, namelijk	8	10	9	n=2	9	9	n=1	6	8
Ik heb of verwacht geen nadelen	21	30	27	n=8	42	40	n=0	32	29

Tabellen T4 → Begeleiding en ondersteuning op afstand

Tabel 4.13

Huisartsen en medisch specialisten

Percentage artsen dat voordelen van beeldbellen ervaart en/of verwacht (meerdere antwoorden mogelijk); in 2019

	Huisartsen			Medisch specialisten		
	Ervaren (n=0) (%)	Verwacht (n=232) (%)	Totaal (n=232) (%)	Ervaren (n=11) (n)	Verwacht (n=179) (%)	Totaal (n=190) (%)
Beeldbellen helpt mij net zo goed als een face-to-face consult om een goed beeld van de patiënt te hebben.	-	7	7	n=7	12	15
Beeldbellen levert gemak op voor de patiënt	-	52	52	n=6	60	60
Beeldbellen verbetert de kwaliteit van zorg in mijn praktijk / op mijn afdeling	-	9	9	n=1	11	11
Beeldbellen verlaagt de werkdruk	-	3	3	n=1	4	4
Beeldbellen levert mij tijdwinst op	-	16	16	n=3	15	16
Andere voordelen	-	4	4	n=1	0	1
Ik verwacht geen voordelen	-	38	38	n=1	30	29

Tabel 4.14

Huisartsen en medisch specialisten

Percentage dat nadelen van beeldbellen ervaart en/of verwacht (meerdere antwoorden zijn mogelijk), in 2019

	Huisartsen			Medisch specialisten		
	Ervaren (n=0)	Verwacht (n=232) (%)	Totaal (n=232) (%)	Ervaren (n=11) (n)	Verwacht (n=179) (%)	Totaal (n=190) (%)
Met beeldbellen krijg ik een minder goed beeld van de patiënt dan bij face-to-face contact	-	64	64	n=1	64	61
Patiënten hebben moeite om beeldbellen te gebruiken	-	31	31	n=5	29	30
Beeldbellen verslechtert de kwaliteit van zorg in mijn praktijk / op mijn afdeling	-	16	16	n=0	11	10
De techniek werkt niet goed	-	26	26	n=5	26	27
De toepassing is niet veilig	-	17	17	n=0	9	8
Beeldbellen verhoogt de werkddruk	-	39	39	n=3	30	30
Beeldbellen kost mij meer inspanning dan dat het mij aan voordelen oplevert	-	48	48	n=2	32	31
Andere nadelen	-	3	3	n=1	4	4
Ik verwacht geen nadelen	-	4	4	n=0	8	8

Tabel 4.15

Mensen met een chronische aandoening

Percentage mensen met zorg en ondersteuning thuis die via een beeldscherm contact kunnen maken met een zorgverlener of mantelzorg; in 2015, 2017 en 2019

	2015 (%) (n=453)	2017 (%) (n=514)	2019 (%) (n=136)
Nee	93	93	90
Ja, met een zorgverlener	5	5	5
Ja, met een mantelzorg	3	4	6

Tabel 4.16

Mensen met een chronische aandoening

Percentage mensen met zorg en ondersteuning thuis die het eens is met de volgende stellingen over beeldschermzorg; in 2019 (n=114-122)

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet eens/niet oneens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet ik niet (%)
<i>Ik merk of denk dat beeldschermzorg...</i>						
zorgt dat ik langer en/of gemakkelijker thuis kan wonen	7	13	21	20	2	37
gemak oplevert	5	12	23	19	2	38
mij veel inspanning kost	10	11	22	15	4	39
mijn zorg verbetert	6	13	26	13	1	41
mij veel spanning oplevert	10	12	22	15	4	37

Tabel 4.17

Verpleegkundigen

Percentage dat in de organisatie werkt met toezichthoudende technieken; in 2019

	Ouderenzorg (n=330) (%)	Ziekenhuiszorg (n=209) (%)	Huisartsenzorg (n=109) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	65	35	3
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	18	23	1
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	2	0	0
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	3	7	6
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	7	21	87
Weet ik niet	5	14	4

Tabellen T4 → Begeleiding en ondersteuning op afstand

Tabel 4.18
Verpleegkundigen
Percentage dat in de organisatie werkt met toezichthoudende technieken; in 2014-2018

	2014 (n=263-408) (%)	2015 (n=310-581) (%)	2016 (n=221-446) (%)	2017 (n=155-342) (%)	2018 (n=124-323) (%)	2019 (n=109-330) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg (n=342-581)***	53	47	48	71	81	84
Verpleegkundigen werkzaam in de cure (n=221-367)	32	38	43	-	-	-
Verpleegkundigen werkzaam in de ziekenhuiszorg*	-	-	-	47	52	58
Verpleegkundigen werkzaam in de huisartsenzorg	-	-	-	6	6	4

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 4.19
Verpleegkundigen
Type toezichthoudende technieken die gebruikt worden in de organisatie; in 2019

	Ouderenzorg (n=276) (%)	Ziekenhuiszorg (n=120) (%)	Huisartsenzorg (n=4) (n)
Bewegingsmelders	61	48	n=1
Elektronische bedmatten of slimme matrassen	13	27	n=0
Personenalarmering (in de vorm van een polsbandje of een ketting)	89	19	n=4
Inactiviteitsmelders (een melding als een cliënt zich langere tijd niet beweegt)	5	2	n=0
Akoestische bewaking	7	16	n=0
Video(camera)-bewaking	14	57	n=0
GPS-trackers	30	1	n=1
Sensoren op deuren	20	8	n=0
Andere toezichthoudende technieken	4	13	n=0

Tabel 4.20
Verpleegkundigen
Ervaren of verwachte voordelen van toezichthoudende technieken; in 2019

	Ouderenzorg			Ziekenhuiszorg			Huisartsenzorg
	Ervaren (n=274) (%)	Verwacht (n=27) (n)	Totaal (n=301) (%)	Ervaren (n=118) (%)	Verwacht (n=36) (%)	Totaal (n=154) (%)	Totaal (n=13) (n)
Het verlaagt de werkdruk	20	n=3	19	28	31	29	n=1
Het bespaart mantelzorgers/naasten tijd	14	n=8	15	14	25	16	n=4
Het verbetert de kwaliteit van zorg in mijn organisatie	37	n=6	35	43	17	37	n=3
Het verbetert de kwaliteit van leven van cliënten en/of naasten	57	n=6	53	31	19	28	n=4
Het bevordert de zelfredzaamheid van cliënten	42	n=8	41	10	17	12	n=10
Het bevordert de veiligheid van cliënten	79	n=13	76	81	53	74	n=7
Ander voordeel	1	n=1	1	2	3	2	n=0
Ik heb of verwacht geen voordelen	1	n=8	4	3	22	7	n=2

Tabel 4.21
Verpleegkundigen
Ervaren of verwachte nadelen van toezichthoudende technieken; in 2019

	Ouderenzorg			Ziekenhuiszorg			Huisartsenzorg
	Ervaren (n=267) (%)	Verwacht (n=27) (n)	Totaal (n=294) (%)	Ervaren (n=113) (%)	Verwacht (n=34) (%)	Totaal (n=147) (%)	Totaal (n=14) (n)
Het kost mij veel tijd om gegevens in de gaten te houden	9	n=10	12	12	18	13	n=5
Het kost mij veel tijd om meldingen op te volgen	33	n=3	31	19	15	18	n=4
Het maakt cliënten en/of naasten ongerust	12	n=6	13	7	15	9	n=2
Ik vind het moeilijk om er mee te werken	2	n=1	2	3	0	2	n=0
Het systeem geeft onbetrouwbare gegevens	8	n=0	7	10	6	9	n=1
Ander nadeel	12	n=3	12	12	18	14	n=2
Ik heb of verwacht geen nadelen	46	n=8	45	51	50	51	n=6

Tabellen T4 → Begeleiding en ondersteuning op afstand

Tabel 4.22

Mensen met een chronische aandoening

Percentage mensen met zorg en ondersteuning thuis die domotica willen gebruiken (n=130-131); in 2019

	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste een keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Een apparaat waarmee u in geval van nood een alarm kan verzenden naar een zorgverlener	17	15	39	29
Een elektronisch deurslot of een elektronisch bewaarkastje voor de huisleutel, dat de (thuis) zorgmedewerker met een pasje of cijferslot kan openen	7	8	36	49
Een elektronische medicijndoos die de juiste medicijnen geeft op van te voren ingestelde momenten	0	5	34	60
Technologie om zaken in huis op afstand te bedienen (bijv. via een tablet), zoals het licht aan en uit doen of de gordijnen openen en sluiten	4	11	33	52
Technologie die in de gaten houdt hoe het met uw dagelijkse handelingen gaat en u en uw naasten hierover advies geeft	0	8	36	56

Tabel 4.23

Mensen met een chronische aandoening

Percentage met zorg en ondersteuning thuis en die de beschikking hebben over domotica; in 2014, 2015, 2017, 2019

	2014 (n=312-315) (%)	2015 (n=382-414) (%)	2017 (n=477-502) (%)	2019 (n=135-138) (%)
Een apparaat waarmee u in geval van nood een alarm kan verzenden naar een zorgverlener	19	28	22	19
Een elektronisch deurslot of een elektronisch bewaarkastje voor de huisleutel, dat de (thuis) zorgmedewerker met een pasje of cijferslot kan openen	7	14	11	5
Een elektronische medicijndoos die de juiste medicijnen geeft op van te voren ingestelde momenten ¹	1	3	2	0
Technologie om zaken in huis op afstand te bedienen (bijv. via een tablet), zoals het licht aan en uit doen of de gordijnen openen en sluiten ¹	2	3	5	5
Technologie die in de gaten houdt hoe het met uw dagelijkse handelingen gaat en u en uw naasten hierover advies geeft	-	-	-	0

¹ Tekstuele wijziging t.o.v. andere jaren

Tabel 4.24

Verpleegkundigen

Percentage dat in de organisatie werkt met medicijndispensers; in 2019

	Ouderenzorg (n=321) (%)	Ziekenhuiszorg (n=198) (%)	Huisartsenzorg (n=108) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	25	5	3
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	11	5	6
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	5	2	0
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	12	10	8
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	41	56	72
Weet ik niet	5	22	11

Tabel 4.25

Verpleegkundigen

Ervaren of verwachte voordelen van medicijndispensers; in 2019

	Ouderenzorg			Ziekenhuiszorg			Huisartsenzorg
	Ervaren (n=113) (%)	Verwacht (n=68) (%)	Totaal (n=181) (%)	Ervaren (n=20) (n)	Verwacht (n=55) (%)	Totaal (n=75) (%)	Totaal (n=25) (n)
Het verlaagt de werkdruk	44	43	44	n=9	18	25	n=5
Het bespaart cliënten en/of mantelzorgers/naasten tijd	25	26	25	n=6	16	20	n=9
Het verbetert de medicatieveiligheid	67	60	65	n=15	53	59	n=12
Het verbetert de kwaliteit van leven van cliënten en/of naasten	44	24	36	n=4	27	25	n=7
Het bevordert de zelfredzaamheid van cliënten	76	54	68	n=7	47	44	n=10
Ander voordeel	2	0	1	n=0	2	1	n=1
Ik heb of verwacht geen voordelen	8	19	12	n=1	22	17	n=3

Tabellen T4 → Begeleiding en ondersteuning op afstand

Tabel 4.26
Verpleegkundigen
Ervaren of verwachte nadelen van medicijn dispensers; in 2019

	Ouderenzorg			Ziekenhuiszorg			Huisartsenzorg
	Ervaren (n=107) (%)	Verwacht (n=68) (%)	Totaal (n=175) (%)	Ervaren (n=16) (n)	Verwacht (n=56) (%)	Totaal (n=72) (%)	Totaal (n=23) (n)
Cliënten hebben moeite om het te gebruiken	32	40	35	n=3	43	38	n=11
Het is bij weinig cliënten toepasbaar	32	32	32	n=0	13	10	n=2
De techniek werkt niet goed	14	4	10	n=3	16	17	n=1
Het verhoogt de werkdruk	7	6	6	n=3	0	4	n=1
Het verslechtert de kwaliteit van zorg	3	4	3	n=0	2	1	n=2
Ander nadeel	17	4	12	n=1	5	6	n=4
Ik heb of verwacht geen nadelen	30	38	33	n=7	39	40	n=9

Tabel 4.27
Verpleegkundigen
Percentage dat in de organisatie gebruik maakt van medicijn dispensers; in 2014-2019

	2014 (n=254-408) (%)	2015 (n=310-591) (%)	2016 (n=220-446) (%)	2017 (n=155-340) (%)	2018 (n=122-321) (%)	2019 (n=108-321) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg (n=321-59)***	11	19	23	34	32	36
Verpleegkundigen werkzaam in de cure (n=220-310)	7	6	5	-	-	-
Verpleegkundigen werkzaam in ziekenhuiszorg	-	-	-	14	7	10
Verpleegkundigen werkzaam in huisartsenzorg	-	-	-	9	9	8

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 4.28
Verpleegkundigen
Percentage dat in de organisatie werkt met digitale dubbele medicatiecontrole; in 2019

	Ouderenzorg (n=320) (%)	Ziekenhuiszorg (n=197) (%)	Huisartsenzorg (n=107) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	28	21	1
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	10	7	3
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	11	2	0
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	14	8	9
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	29	39	69
Weet ik niet	9	23	18

Tabel 4.29
Verpleegkundigen
Percentage dat in de organisatie werkt met digitale dubbele medicatiecontrole; in 2017-2019

	2017 (n=155-339) (%)	2018 (n=122-321) (%)	2019 (n=107-320) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg***	23	33	38
Verpleegkundigen werkzaam in de ziekenhuiszorg	31	19	28
Verpleegkundigen werkzaam in de huisartsenzorg	2	3	4

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 4.30
Verpleegkundigen
Percentage dat aangeeft of er in de organisatie met zorgrobots is gewerkt in het afgelopen jaar; in 2019

	Ouderenzorg (n=320) (%)	Ziekenhuiszorg (n=197) (%)	Huisartsenzorg (n=107) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	4	0	0
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	13	4	0
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	5	2	0
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	20	12	4
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	50	68	94
Weet ik niet	7	14	2

Tabellen T4 → Begeleiding en ondersteuning op afstand

Tabel 4.31

Verpleegkundigen in ouderenzorg

Percentage dat in de organisatie gebruik maakt van zorgrobots; in 2016-2019

	2016 (n=446) (%)	2017 (n=338) (%)	2018 (n=318) (%)	2019 (n=320) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg***	3	8	10	18

Tabel 4.32

Verpleegkundigen

Ervaren of verwachte voordelen van zorgrobots; in 2019

	Ouderenzorg			Ziekenhuiszorg			Huisart- senzorg
	Ervaren (n=53) (%)	Verwacht (n=94) (%)	Totaal (n=147) (%)	Ervaren (n=8) (n)	Verwacht (n=51) (%)	Totaal (n=59) (%)	Totaal (n=5) (n)
Het verlaagt de werkdruk	17	28	24	n=4	45	46	n=0
Het bespaart cliënten en/of mantelzorgers/naasten tijd	13	16	15	n=3	24	25	n=0
Het verbetert de kwaliteit van zorg	34	14	21	n=2	16	17	n=0
Het verbetert de kwaliteit van leven van cliënten en/of naasten	62	39	48	n=4	14	19	n=0
Het bevordert de zelfredzaamheid van cliënten	28	44	38	n=2	20	20	n=3
Ander voordeel	2	3	3	n=0	4	3	n=0
Ik heb of verwacht geen voordelen	11	24	20	n=0	29	25	n=2

Tabel 4.33

Verpleegkundigen

Ervaren of verwachte nadelen van zorgrobots; in 2019

	Ouderenzorg			Ziekenhuiszorg			Huisart- senzorg
	Ervaren (n=54) (%)	Verwacht (n=91) (%)	Totaal (n=145) (%)	Ervaren (n=7) (n)	Verwacht (n=52) (%)	Totaal (n=59) (%)	Totaal (n=5) (n)
Cliënten hebben moeite om het te gebruiken	19	40	32	n=1	35	32	n=2
Het is te beperkt in te zetten	41	43	42	n=2	33	32	n=1
De techniek werkt niet goed	7	8	8	n=3	10	14	n=0
Het verhoogt de werkdruk	6	1	3	n=0	0	0	n=0
Het verslechtert de kwaliteit van zorg	4	19	13	n=2	21	22	n=2
Ander nadeel	13	9	10	n=1	13	14	n=1
Ik heb of verwacht geen nadelen	35	23	28	n=1	31	29	n=2

Elektronische gegevensuitwisseling en communicatie tussen zorgverleners

Tabel 5.1

Verpleegkundigen
Percentage dat in de organisatie werkt met elektronische gegevensuitwisseling; in 2019

	Ouderenzorg (n=319) (%)	Ziekenhuiszorg (n=195) (%)	Huisartsenzorg (n=105) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	36	48	63
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	22	31	21
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	8	4	5
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	9	5	3
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	11	4	6
Weet ik niet	14	8	3

Tabel 5.2

Verpleegkundigen
Percentage dat in de organisatie werkt met elektronische gegevensuitwisseling; in 2014-2019

	2014 (n=248-399) (%)	2015 (n=311-589) (%)	2016 (n=220-444) (%)	2017 (n=152-338) (%)	2018 (n=111-307) (%)	2019 (n=105-319) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de care (n=319-589)***	31	47	58	56	56	58
Verpleegkundigen werkzaam in de cure (n=220-363) ***	56	71	68	-	-	-
Verpleegkundigen werkzaam in ziekenhuiszorg*	-	-	-	69	75	79
Verpleegkundigen werkzaam in huisartsenzorg	-	-	-	86	94	84

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabellen T5 → Elektronische gegevensuitwisseling en communicatie tussen zorgverleners

Tabel 5.3

Huisartsen

Percentage waarbij de praktijk gebruikmaakt van een systeem voor gestandaardiseerde elektronische informatie-uitwisseling met andere zorgverleners of zorginstellingen; in 2019 (n=217)

	Ja (%)	Nee, maar is wel wenselijk (%)	Nee, en is niet nodig (%)	Weet ik niet (%)
Andere huisartspraktijken binnen mijn regio	65	7	15	4
Andere huisartspraktijken buiten mijn regio	34	22	37	9
Huisartsenposten	93	5	2	1
Apotheken	88	8	2	2
Paramedici (fysiotherapeut, diëtist, e.d.)	69	16	12	3
Laboratoria	88	4	6	2
Ziekenhuizen binnen mijn regio	89	7	1	2
Ziekenhuizen buiten mijn regio	68	20	7	5
Zelfstandige behandelcentra (ZBC)	60	19	9	12
De wijkverpleegkundige	25	62	8	4
Verpleeghuizen	15	62	4	6
Thuiszorgorganisaties	23	63	9	6
GGZ-instellingen	69	25	3	3
De dienst voor maatschappelijke ondersteuning bij uw gemeente	7	53	32	8
Casemanager dementie	27	60	8	5
Diagnostische centra	60	23	10	8

Tabel 5.4

Huisartsen

Percentage waarbij de praktijk gebruikmaakt van een systeem voor gestandaardiseerde elektronische informatie-uitwisseling met andere zorgverleners/zorginstellingen van de huisartsen die dat kennen en wenselijk vinden; in 2014-2019

	2014 (n=115-170) (%)	2015 (n=243-389) (%)	2016 (n=182-312) (%)	2017 (n=205-286) (%)	2018 (n=175-262) (%)	2019 (n=122-211) (%)
Andere huisartspraktijken	76	82	84	82	84	-
Andere huisartspraktijken binnen mijn regio	-	-	-	-	-	80
Andere huisartspraktijken buiten mijn regio	-	-	-	-	-	61
Huisartsenposten**	87	90	91	96	93	95
Apotheken	94	91	93	94	95	91
Paramedici (fysiotherapeut, diëtist, e.d.)	83	79	79	86	81	81
Laboratoria	95	95	96	98	94	96
Ziekenhuizen	94	94	96	98	94	-
Ziekenhuizen binnen mijn regio	-	-	-	-	-	92
Ziekenhuizen buiten mijn regio	-	-	-	-	-	77
Zelfstandige behandelcentra (ZBC)***	61	69	77	85	87	76
De wijkverpleegkundige***	-	10	12	16	21	29
Verpleeghuizen*	14	12	16	19	22	20
Thuiszorgorganisaties***	11	9	13	18	22	26
GGZ-instellingen**	62	75	76	77	81	74
De dienst voor maatschappelijke ondersteuning bij uw gemeente**	-	5	7	7	14	11
Casemanager dementie	-	-	-	28	25	31
Diagnostische centra	-	-	-	-	-	73

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabellen T5 → Elektronische gegevensuitwisseling en communicatie tussen zorgverleners

Tabel 5.5
Medisch specialisten
Percentage waarbij de afdeling gebruikmaakt van een systeem voor gestandaardiseerde elektronische informatie-uitwisseling met andere zorgverleners of zorginstellingen; in 2019 (n=172)

	Ja (%)	Nee, maar is wel wenselijk (%)	Nee, en is niet nodig (%)	Weet ik niet (%)
Andere afdelingen binnen mijn eigen zorginstelling (inclusief eventuele instellingsapotheek)	81	9	7	3
Huisartsenpraktijken binnen mijn eigen regio	61	24	7	7
Huisartsenpraktijken buiten mijn eigen regio	23	42	18	17
Huisartsenposten	24	39	18	19
Apotheken (buiten uw zorginstelling)	34	40	15	12
Paramedici (fysiotherapeut, diëtist, e.d.)	18	47	22	13
Laboratoria	48	29	12	11
Ziekenhuizen binnen mijn regio	26	58	8	8
Ziekenhuizen buiten mijn regio	10	66	13	11
Zelfstandige behandelcentra (ZBC)	8	46	24	22
Verpleeghuizen	8	50	22	20
Thuiszorgorganisaties	6	49	23	22
GGZ-instellingen	4	52	24	20
Diagnostische centra	10	50	19	21

Tabel 5.6
Medisch specialisten
Percentage waarbij de afdeling gebruikmaakt van een systeem voor gestandaardiseerde elektronische informatie-uitwisseling met andere zorgverleners of zorginstellingen t.o.v. artsen die dat kunnen en/of wenselijk vinden; in 2014-2019

	2014 (n=76-141) (%)	2015 (n=185-340) (%)	2016 (n=130-238) (%)	2017 (n=138-221) (%)	2018 (n=131-237) (%)	2019 (n=93-155) (%)
Andere afdelingen*	88	84	83	75	85	90
Huisartsenpraktijken*	64	58	64	64	70	-
Huisartsenpraktijken binnen mijn eigen regio	-	-	-	-	-	72
Huisartsenpraktijken buiten mijn eigen regio	-	-	-	-	-	35
Huisartsenposten	43	36	33	37	39	38
Apotheken***	23	30	34	36	50	46
Paramedici (fysiotherapeut, diëtist, e.d.)*	32	32	27	30	42	28
Laboratoria**	62	61	52	69	69	62
Ziekenhuizen***	13	19	17	35	35	-
Ziekenhuizen binnen mijn regio	-	-	-	-	-	31
Ziekenhuizen buiten mijn regio	-	-	-	-	-	13
Zelfstandige behandelcentra (ZBC)***	3	4	8	16	20	14
Verpleeghuizen**	10	13	11	21	23	14
Thuiszorgorganisaties ***	5	8	3	14	17	12
GGZ-instellingen***	3	3	2	10	12	7

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 5.7
Huisartsen
Mogelijke manieren van elektronisch verzenden van informatie; in 2019 (n=217)

	Ja (%)	Nee, maar is wel wenselijk (%)	Nee is voor mij niet nodig (%)	Weet ik niet (%)
Een recept naar een openbare apotheek	88	8	3	0
Een actueel medicatieoverzicht van patiënten naar het ziekenhuis	60	34	2	3
Een verwijzing naar een medisch specialist	100	0	0	0
Aanvullende informatie bij een verwijzing (bijv uitslagen van eerder onderzoek)	70	30	0	0
Een verwijzing naar paramedici (fysiotherapeut, diëtist, psycholoog ed)	70	25	5	0
Een aanvraag voor beeldvormende diagnostiek	87	12	1	0
Een aanvraag voor laboratorium diagnostiek	89	8	2	0
Een aanvraag voor huishoudelijke hulp, persoonlijke verzorging of verpleging voor een patiënt thuis	23	46	27	0
Het dossier naar een andere huisarts als de patiënt van huisarts wiselt	98	0	1	0

Tabel 5.8
Huisartsen
Mogelijke manieren van elektronisch ontvangen van informatie; in 2019 (n=215)

	Ja (%)	Nee, maar is wel wenselijk (%)	Nee en is niet nodig voor mij (%)	Weet ik niet (%)
Een samenvatting van patiëntencontacten en behandeling uit avond-, nacht- en weekenddiensten (waarneming)	98	1	0	0
Een overzicht van de aan mijn patiënt verstrekte geneesmiddelen van de openbare apotheek	69	27	0	3
Een overzicht van ontslagmedicatie van mijn patiënt van een ziekenhuis	55	42	1	2
Opnameberichten over mijn patiënt van een ziekenhuis	98	2	0	0
Een samenvatting van de behandeling van mijn patiënt in het ziekenhuis	79	16	3	2
Ontslagbrief over mijn patiënt van een ziekenhuis	99	1	0	0
Specialistenbrief over mijn patiënt van een medisch specialist	99	1	0	0
Een rapport van de uitslag van beeldvormende diagnostiek	100	0	0	0
Beeldbestand(en) van beeldvormende diagnostiek	25	29	45	2
Een uitslag van laboratoriumonderzoek	98	2	0	0
Het dossier van de vorige huisarts bij nieuwe patiënten	98	1	1	0

Tabellen T5 → Elektronische gegevensuitwisseling en communicatie tussen zorgverleners

Tabel 5.9

Huisartsen
Mogelijke manieren van elektronisch verzenden van informatie van huisartsen die dat willen en kunnen; in 2014-2017, 2019

	2014 (n=119- 168) (%)	2015 (n=251- 391) (%)	2016 (n=198- 315) (%)	2017 (n=213- 289) (%)	2019 (n=148- 215) (%)
Een recept naar een openbare apotheek*	96	95	97	92	91
Een actueel medicatieoverzicht van patiënten naar het ziekenhuis**	48	53	57	62	64
Een verwijziging naar een medisch specialist	91	95	98	100	100
Aanvullende informatie bij een verwijziging (bijv uitslagen van eerder onderzoek)	63	61	61	64	70
Een verwijziging naar paramedici (fysiotherapeut, diëtist, psycholoog ed)***	34	32	38	38	74
Een aanvraag voor beeldvormende diagnostiek***	65	70	75	87	88
Een aanvraag voor laboratorium diagnostiek***	55	66	72	83	91
Een aanvraag voor huishoudelijke hulp, persoonlijke verzorging of verpleging voor een patiënt thuis***	4	10	9	24	34
Het dossier naar een andere huisarts als de patiënt van huisarts wisselt	87	95	96	98	100

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 5.10

Huisartsen
Mogelijke manieren van elektronisch ontvangen van informatie van huisartsen die dat willen en kunnen; in 2014-2017, 2019

	2014 (n=105- 170) (%)	2015 (n=217- 393) (%)	2016 (n=180- 315) (%)	2017 (n=278- 290) (%)	2019 (n=115- 214) (%)
Een samenvatting van patiëntencontacten en behandeling uit avond-, nacht- en weekenddiensten (waarneming)	94	97	94	98	99
Een overzicht van de aan mijn patiënt verstrekte geneesmiddelen van de openbare apotheek	78	78	81	76	72
Een overzicht van ontslagmedicatie van mijn patiënt van een ziekenhuis***	34	38	40	48	56
Opnameberichten over mijn patiënt van een ziekenhuis	98	99	98	99	98
Een samenvatting van de behandeling van mijn patiënt in het ziekenhuis***	69	75	78	82	83
Ontslagbrief over mijn patiënt van een ziekenhuis	98	97	99	98	99
Specialistenbrief over mijn patiënt van een medisch specialist	-	-	-	-	99
Een rapport van de uitslag van beeldvormende diagnostiek	98	100	99	100	100
Beeldbestand(en) van beeldvormende diagnostiek	48	42	38	47	46
Een uitslag van laboratoriumonderzoek	99	100	99	99	98
Het dossier van de vorige huisarts bij nieuwe patiënten	85	96	98	96	99

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 5.11

Medisch specialisten
Mogelijke manieren van elektronisch informatie uitwisseling, het verzenden van informatie; in 2019 (n=170)

	Ja (%)	Nee, maar is wel wenselijk (%)	Nee is voor mij niet nodig (%)	Weet ik niet (%)
Een recept naar de ziekenhuisapotheek	65	20	9	7
Een recept naar een openbare apotheek	36	52	4	8
Een recept naar een apotheekhoudende apotheek	32	48	5	15
Een actueel medicatieoverzicht aan een openbare apotheek bij ontslag van een patiënt	44	37	5	14
Een actueel medicatieoverzicht aan de huisarts bij ontslag van een patiënt	54	29	8	10
Een opnamebericht aan de huisarts van de patiënt	65	16	10	10
Een samenvatting van behandeling aan de huisarts van de patiënt	72	20	3	5
Een ontslagbrief naar de huisarts van de patiënt	84	13	1	2
Een aanvraag voor beeldvormende diagnostiek	72	20	6	2
Een aanvraag voor laboratorium diagnostiek	67	24	5	4

Tabel 5.12

Medisch specialisten
Mogelijke manieren van elektronisch verzenden van informatie van medisch specialisten die dat kunnen en willen; in 2014-2017, 2019

	2014 (n=119- 140) (%)	2015 (n=296- 332) (%)	2016 (n=202- 238) (%)	2017 (n=198- 235) (%)	2019 (n=136- 164) (%)
Een recept naar de ziekenhuisapotheek*	59	68	72	69	76
Een recept naar een openbare apotheek***	15	28	35	30	41
Een recept naar een apotheekhoudende apotheek	-	-	-	-	40
Een actueel medicatieoverzicht aan een openbare apotheek bij ontslag van een patiënt***	28	35	34	46	54
Een actueel medicatieoverzicht aan de huisarts bij ontslag van een patiënt***	37	48	48	65	65
Een opnamebericht aan de huisarts van de patiënt*	69	68	64	75	80
Een samenvatting van behandeling aan de huisarts van de patiënt***	62	63	57	70	78
Een ontslagbrief naar de huisarts van de patiënt**	74	74	73	83	87
Een aanvraag voor beeldvormende diagnostiek***	54	57	60	68	78
Een aanvraag voor laboratorium diagnostiek*	57	66	60	69	74

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabellen T5 → Elektronische gegevensuitwisseling en communicatie tussen zorgverleners

Tabel 5.13

Medisch specialisten

Mogelijke manieren van elektronisch ontvangen van informatie van medisch specialisten die dat kunnen en willen; in 2019 (n=170)

	Ja (%)	Nee, maar is wel wenselijk (%)	Nee en is niet nodig voor mij (%)	Weet ik niet (%)
Een samenvatting van patiëntencontacten en behandeling uit avond-, nacht- en weekenddiensten	32	40	15	13
Verwijsbrief van een huisarts	74	17	2	7
Een actueel medicatieoverzicht van de zorginstellingapotheek	40	39	6	14
Een actueel medicatieoverzicht van een openbare apotheek bij opname van een patiënt	34	49	6	11
Een actueel medicatieoverzicht van een apotheekhoudende huisarts bij opname van een patiënt	28	49	7	16
Een rapport van de uitslag van beeldvormende diagnostiek	48	42	4	6
Beeldbestand(en) van beeldvormende diagnostiek	47	40	8	5
Een uitslag van laboratoriumonderzoek	58	30	5	7

Tabel 5.14

Medisch specialisten

Mogelijke manieren van elektronisch ontvangen van informatie van medisch specialisten die dat kunnen en willen; in 2014-2017, 2019

	2014 (n=120-149) (%)	2015 (n=271-341) (%)	2016 (n=200-251) (%)	2017 (n=189-232) (%)	2019 (n=123-154) (%)
Een samenvatting van patiëntencontacten en behandeling uit avond-, nacht- en weekenddiensten (waarneming)**	53	53	53	67	45
Verwijsbrief van een huisarts***	55	66	69	77	81
Een actueel medicatieoverzicht van de zorginstellingapotheek***	63	69	69	77	50
Een actueel medicatieoverzicht van een openbare apotheek bij opname van een patiënt***	20	24	20	41	40
Een actueel medicatieoverzicht van een apotheekhoudende huisarts bij opname van een patiënt	-	-	-	-	36
Een rapport van de uitslag van beeldvormende diagnostiek***	85	80	74	77	53
Beeldbestand(en) van beeldvormende diagnostiek***	84	78	73	72	54
Een uitslag van laboratoriumonderzoek***	89	85	78	80	66

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 5.15

Huisartsen

Mogelijke manieren van e-health in uw praktijk; in 2019 (n=217)

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar ik zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en ik weet niet of ik dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en ik zou dit ook niet willen (%)
Beslissingsondersteunende software te gebruiken	24	4	19	37	16
Op afstand, digitaal een oordeel te vragen aan een medisch specialist over een casus, verzamelde meetwaarden en/of beelden (teleconsultatie)	73	2	16	7	2
Via het internet een gesprek te voeren met andere zorgverleners (bijv. een medisch specialist) waarbij ze elkaar kunnen zien via een beeldscherm	1	3	24	55	17
Een medisch specialist via internet mee te laten kijken tijdens consult, waarbij patiënt, medisch specialist en ik elkaar kunnen zien via beeldscherm	0	3	29	54	13
Via een chat app voor mobiele telefoon of tablet zorg voor de patiënt afstemmen met andere zorgverleners buiten mijn zorgorganisatie	28	4	24	33	12

Tabel 5.16

Medisch specialisten

Mogelijke manieren van e-health voor uw afdeling; in 2019 (n=173)

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar ik zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en ik weet niet of ik dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en ik zou dit ook niet willen (%)
Beslissingsondersteunende software te gebruiken	9	9	32	35	15
Om op afstand, digitaal een oordeel te geven over een casus, verzamelde meetwaarden en/of beelden van een huisarts (teleconsultatie)	12	9	40	24	16
Om op afstand, digitaal een oordeel te geven over een casus, verzamelde meetwaarden en/of beelden van een medisch specialist uit de 3e lijn (teleconsultatie)	19	3	43	20	15
Via internet een gesprek te voeren met andere zorgverleners (bv. een collega medisch specialist) waarbij we elkaar kunnen zien via een beeldscherm	26	3	37	23	10
Via internet mee te kijken met het consult bij een huisarts, waarbij huisarts, patiënt en ik elkaar kunnen zien via een beeldscherm (meekijkconsult)	0	2	40	28	30
Via een chat app voor mobiele telefoon of tablet zorg voor de patiënt afstemmen met andere zorgverleners buiten mijn zorgorganisatie	11	3	39	23	25

Tabellen T5 → Elektronische gegevensuitwisseling en communicatie tussen zorgverleners

Tabel 5.17

Huisartsen
Ervaringen of verwachtingen met beslissingsondersteunende software; in 2019 (n=221)

	Helemaal mee oneens (%)	Mee oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Mee eens (%)	Helemaal mee eens (%)	Weet ik niet (%)
Beslissingsondersteunende software bespaart mij tijd	8	18	25	17	3	29
Beslissingsondersteunende software verbetert de kwaliteit van zorg	5	9	25	32	5	25
Ik kan mij voorstellen dat ik suggesties van beslissingsondersteunende software opvolg	3	5	19	53	8	12
Ik ben bereid gegevens op een gestandaardiseerde manier te coderen ten behoeve van herbruikbare data	7	8	16	40	16	14

Tabel 5.18

Medisch specialisten
Ervaringen of verwachtingen met beslissingsondersteunende software; in 2019 (n=175)

	Helemaal mee oneens (%)	Mee oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Mee eens (%)	Helemaal mee eens (%)	Weet ik niet (%)
Beslissingsondersteunende software bespaart mij tijd	11	13	29	26	6	16
Beslissingsondersteunende software verbetert de kwaliteit van zorg	5	10	24	39	7	15
Ik kan mij voorstellen dat ik suggesties van beslissingsondersteunende software opvolg	3	3	18	59	7	9
Ik ben bereid gegevens op een gestandaardiseerde manier te coderen t.b.v. herbruikbare gegevens	9	11	18	38	11	14

Colofon

Dit is de tabellenbijlage bij het onderzoeksrapport
'Samen aan zet! – eHealth-monitor 2019'.

Auteurs

Myrah Wouters, MA
Dr. ir. Martine Huygens
Dr. ir. Helene Voogdt
Dr. Maaïke Meurs
Dr. Janke de Groot
Annemarie Lamain
Karlijn de Bruin, MSc
Dr. Anne Brabers
Drs. Conchita Hofstede
Prof. dr. ir. Roland Friele
Dr. Lies van Gennip

Dit is een uitgave van Nictiz en het Nivel
Den Haag en Utrecht, november 2019
©Nictiz en het Nivel

Vormgeving en productie

Petra Gijzen
Swirl grafische vormgeving

ISBN: 9789082954937

